

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

107.	Шүүх байгуулах тухай /Шинэчилсэн найруулга/	449
108.	Шүүх байгуулах тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай	456
109.	Захиргааны хэргийн шүүх байгуулах тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай	457
110.	Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх байгуулах тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай	457

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

111.	Шүүгчийн орон тоо батлах тухай	Дугаар 12	457
------	--------------------------------	-----------	-----

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

112.	Тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 193	462
113.	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн 2013 оны хэмжээг тогтоох тухай	Дугаар 195	491

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2013 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдөр

Улаанбаатар хот

ШҮҮХ БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ

/Шинэчилсэн найруулга/

1 дүгээр зүйл. Аймаг, нийслэлийн давж заалдах шатны шүүхийг иргэний, эрүүгийн болон захиргааны шүүн таслах ажлын төрлөөр дагнан байгуулж, тэдгээрийн байршил, нутаг дэвсгэрийн харьяаллыг дор дурдсанаар тогтооно:

	Шүүхийн нэр	Байрших газрын нэр	Нутаг дэвсгэрийн харьяалал
Нэг.Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүх			
1	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 1 дүгээр шүүх	Хэрлэн сум /Дорнод аймаг/	Дорнод, Сүхбаатар аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Хэнтий аймгийн Цэнхэр-Мандал сумаас бусад засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
2	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 2 дугаар шүүх	Сайншанд сум /Дорноговь аймаг/	Говьсүмбэр, Дорноговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Цагаандэлгэр сумд
3	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 3 дугаар шүүх	Даланзадгад сум /Өмнөговь аймаг/	Өмнөговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Цагаандэлгэр сумдаас бусад засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
4	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 4 дүгээр шүүх	Арвайхээр сум /Өвөрхангай аймаг/	Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Эрдэнэсант сум
5	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 5 дугаар шүүх	Улиастай сум /Завхан аймаг/	Говь-Алтай, Завхан аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
6	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 6 дугаар шүүх	Жаргалант сум /Ховд аймаг/	Баян-Өлгий, Увс, Ховд аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
7	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 7 дугаар шүүх	Баян-Өндөр сум /Орхон аймаг/	Булган, Орхон аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
8	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 8 дугаар шүүх	Мөрөн сум /Хөвсгөл аймаг/	Хөвсгөл аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
9	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 9 дүгээр шүүх	Дархан сум /Дархан-Уул аймаг/	Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Сүмбэр, Жаргалант, Борнуур, Батсүмбэр сумд

10	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 10 дугаар шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Зуунмод, Алтанбулаг, Баян-Өнжүүл, Баянцогт, Баянцагаан, Баянхангай, Бүрэн, Дэлгэрхаан, Сэргэлэн, Лүн, Өндөрширээт, Архуст, Аргалант, Цээл, Баянчандмань, Заамар, Угтаалцайдам, Мөнгөнморьт, Баяндэлгэр, Баян, Эрдэнэ, Баянжаргалан сумд, Хэнтий аймгийн Цэнхэр-Мандал сум
Хоёр.Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүх			
1	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 1 дүгээр шүүх	Хэрлэн сум /Дорнод аймаг/	Дорнод, Сүхбаатар аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Хэнтий аймгийн Цэнхэр-Мандал сумаас бусад засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
2	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 2 дугаар шүүх	Сайншанд сум /Дорноговь аймаг/	Говьсүмбэр, Дорноговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Цагаандэлгэр сумд
3	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 3 дугаар шүүх	Даланзадгад сум /Өмнөговь аймаг/	Өмнөговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Цагаандэлгэр сумдаас бусад засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
4	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 4 дүгээр шүүх	Арвайхээр сум /Өвөрхангай аймаг/	Архангай, Баянхонгор, Өвөрхангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Эрдэнэсант сум
5	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 5 дугаар шүүх	Улиастай сум /Завхан аймаг/	Говь-Алтай, Завхан аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
6	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 6 дугаар шүүх	Жаргалант сум /Ховд аймаг/	Баян-Өлгий, Увс, Ховд аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
7	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 7 дугаар шүүх	Баян-Өндөр сум /Орхон аймаг/	Булган, Орхон аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж

8	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 8 дугаар шүүх	Мөрөн сум /Хөвсгөл аймаг/	Хөвсгөл аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
9	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 9 дүгээр шүүх	Дархан сум /Дархан-Уул аймаг/	Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Сүмбэр, Жаргалант, Борнуур, Батсүмбэр сумд
10	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 10 дугаар шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж болон Төв аймгийн Зуунмод, Алтанбулаг, Баян-Өнжүүл, Баянцогт, Баянцагаан, Баянхангай, Бүрэн, Дэлгэрхаан, Сэргэлэн, Лүн, Өндөрширээт, Архуст, Аргалант, Цээл, Баянчандмань, Заамар, Угтаалцайдам, Мөнгөнморьт, Баяндэлгэр, Баян, Эрдэнэ, Баянжаргалан сумд, Хэнтий аймгийн Цэнхэр-Мандал сум
Гурав.Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх			
1	Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх	Улаанбаатар хот	Монгол Улсын засаг засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж

2 дугаар зүйл. Анхан шатны шүүхийн байршил, тэдгээрийн нутаг дэвсгэрийн харьяаллыг дор дурдсанаар тогтооно:

	Шүүхийн нэр	Байрших газрын нэр	Нутаг дэвсгэрийн харьяалал
Нэг.Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүх			
1	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүх	Баянзүрх дүүрэг	Нийслэлийн Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүрэг
2	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 2 дугаар шүүх	Сонгинохайрхан дүүрэг	Нийслэлийн Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүрэг
3	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 3 дугаар шүүх	Багануур дүүрэг	Нийслэлийн Багануур дүүрэг болон Төв аймгийн Мөнгөнморьт, Баяндэлгэр сумд, Хэнтий аймгийн Цэнхэр-Мандал сум
4	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 4 дүгээр шүүх	Налайх дүүрэг	Нийслэлийн Налайх, Багахангай дүүрэг болон Төв аймгийн Баян, Баянжаргалан, Эрдэнэ сумд

Хоёр.Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүх			
1	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүх	Баянзүрх дүүрэг	Нийслэлийн Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүрэг
2	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 2 дугаар шүүх	Сонгинохайрхан дүүрэг	Нийслэлийн Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүрэг
3	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 3 дугаар шүүх	Багануур дүүрэг	Нийслэлийн Багануур дүүрэг болон Төв аймгийн Мөнгөнморьт, Баяндэлгэр сумд, Хэнтий аймгийн Цэнхэр-Мандал сум
4	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 4 дүгээр шүүх	Налайх дүүрэг	Нийслэлийн Налайх, Багахангай дүүрэг болон Төв аймгийн Баян, Баянжаргалан, Эрдэнэ сумд
Гурав.Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүх			
1	Захиргааны хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүх	Эрдэнэбулган сум /Архангай аймаг/	Архангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
2	Захиргааны хэргийн анхан шатны 2 дугаар шүүх	Өлгий сум /Баян-Өлгий аймаг/	Баян-Өлгий аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
3	Захиргааны хэргийн анхан шатны 3 дугаар шүүх	Баянхонгор сум /Баянхонгор аймаг/	Баянхонгор аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
4	Захиргааны хэргийн анхан шатны 4 дүгээр шүүх	Есөнбулаг сум /Говь-Алтай аймаг/	Говь-Алтай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
5	Захиргааны хэргийн анхан шатны 5 дугаар шүүх	Сүмбэр сум /Говьсүмбэр аймаг/	Говьсүмбэр аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
6	Захиргааны хэргийн анхан шатны 6 дугаар шүүх	Дархан сум /Дархан-Уул аймаг/	Дархан-Уул, Сэлэнгэ аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
7	Захиргааны хэргийн анхан шатны 7 дугаар шүүх	Сайншанд сум /Дорноговь аймаг/	Дорноговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
8	Захиргааны хэргийн анхан шатны 8 дугаар шүүх	Хэрлэн сум /Дорнод аймаг/	Дорнод аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
9	Захиргааны хэргийн анхан шатны 9 дүгээр шүүх	Сайнцагаан сум /Дундговь аймаг/	Дундговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
10	Захиргааны хэргийн анхан шатны 10 дугаар шүүх	Улиастай сум /Завхан аймаг/	Завхан аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
11	Захиргааны хэргийн анхан шатны 11 дүгээр шүүх	Баян-Өндөр сум /Орхон аймаг/	Булган, Орхон аймгийн засаг, захиргаа нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж

12	Захиргааны хэргийн анхан шатны 12 дугаар шүүх	Даланзадгад сум /Өмнөговь аймаг/	Өмнөговь аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
13	Захиргааны хэргийн анхан шатны 13 дугаар шүүх	Арвайхээр сум /Өвөрхангай аймаг/	Өвөрхангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
14	Захиргааны хэргийн анхан шатны 14 дүгээр шүүх	Баруун-Урт сум /Сүхбаатар аймаг/	Сүхбаатар аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
15	Захиргааны хэргийн анхан шатны 15 дугаар шүүх	Зуунмод сум /Төв аймаг/	Төв аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
16	Захиргааны хэргийн анхан шатны 16 дугаар шүүх	Улаангом сум /Увс аймаг/	Увс аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
17	Захиргааны хэргийн анхан шатны 17 дугаар шүүх	Жаргалант сум /Ховд аймаг/	Ховд аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
18	Захиргааны хэргийн анхан шатны 18 дугаар шүүх	Мөрөн сум /Хөвсгөл аймаг/	Хөвсгөл аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
19	Захиргааны хэргийн анхан шатны 19 дүгээр шүүх	Хэрлэн сум /Хэнтий аймаг/	Хэнтий аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
20	Захиргааны хэргийн анхан шатны 20 дугаар шүүх	Улаанбаатар хот	Нийслэлийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
Дөрөв.Сум дундын шүүх			
1	Сум дундын 1 дүгээр шүүх	Эрдэнэбулган сум /Архангай аймаг/	Архангай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
2	Сум дундын 2 дугаар шүүх	Өлгий сум /Баян-Өлгий аймаг/	Баян-Өлгий аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
3	Сум дундын 3 дугаар шүүх	Баянхонгор сум /Баянхонгор аймаг/	Баянхонгор аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
4	Сум дундын 4 дүгээр шүүх	Булган сум /Булган аймаг/	Булган аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
5	Сум дундын 5 дугаар шүүх	Есөнбулаг сум /Говь-Алтай аймаг/	Говь-Алтай аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
6	Сум дундын 6 дугаар шүүх	Сүймбэр сум /Говьсүмбэр аймаг/	Говьсүмбэр аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж, Дорноговь аймгийн Айраг, Даланжаргалан сумд болон Дундговь аймгийн Баянжаргалан, Цагаандэлгэр сумд
7	Сум дундын 7 дугаар шүүх	Дархан сум /Дархан-Уул аймаг/	Дархан-Уул аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
8	Сум дундын 8 дугаар шүүх	Сайншанд сум /Дорноговь аймаг/	Дорноговь аймгийн Алтанширээ, Дэлгэрэх, Сайхандулаан, Мандах, Хөвсгөл, Хатанбулаг, Сайншанд сумд
9	Сум дундын 9 дүгээр шүүх	Замын -Үүд сум /Дорноговь аймаг/	Дорноговь аймгийн Улаанбадрах, Эрдэнэ, Өргөн, Замын-Үүд сумд

10	Сум дундын 10 дугаар шүүх	Хэрлэн сум /Дорнод аймаг/	Дорнод аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
11	Сум дундын 11 дүгээр шүүх	Сайнцагаан сум /Дундговь аймаг/	Дундговь аймгийн Цагаан-дэлгэр, Баянжаргалан сумдаас бусад бүх засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
12	Сум дундын 12 дугаар шүүх	Улиастай сум /Завхан аймаг/	Завхан аймгийн Улиастай, Алдархаан, Дөрвөлжин, Завхан-Мандал, Идэр, Отгон, Ургамал, Цагаанхайрхан, Цагаанчулуут, Цэцэн-Уул, Сантмаргац, Сонгино, Шилүүстэй, Яруу, Эрдэнэхайрхан сумд
13	Сум дундын 13 дугаар шүүх	Тосонцэнгэл сум /Завхан аймаг/	Завхан аймгийн Тэс, Баянтэс, Баянхайрхан, Асгат, Түдэвтэй, Нөмрөг, Тэлмэн, Их-Уул, Тосонцэнгэл сумд
14	Сум дундын 14 дүгээр шүүх	Баян-Өндөр сум /Орхон аймаг/	Орхон аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
15	Сум дундын 15 дугаар шүүх	Даланзадгад сум /Өмнөговь аймаг/	Өмнөговь аймгийн Баяндалай, Булган, Гурвантэс, Даланзадгад, Мандал-Овоо, Номгон, Ноён, Сэврэй, Ханхонгор, Хүрмэн, Цогт-Овоо сумд
16	Сум дундын 16 дугаар шүүх	Ханбогд сум /Өмнөговь аймаг/	Өмнөговь аймгийн Баян-Овоо, Манлай, Цогтцэций, Ханбогд сумд
17	Сум дундын 17 дугаар шүүх	Арвайхээр сум /Өвөрхангай аймаг/	Өвөрхангай аймгийн Баруунбаян-Улаан, Богд, Уянга, Тарагт, Гучин-Ус, Зүүнбаян-Улаан, Нарийн тээл, Хайрхандулаан, Сант, Төгрөг, Баянгол, Арвайхээр сумд
18	Сум дундын 18 дугаар шүүх	Хархорин сум /Өвөрхангай аймаг/	Өвөрхангай аймгийн Хархорин, Хужирт, Бат-Өлзий, Есөнзүйл, Өлзийт, Бүрд, Баян-Өндөр сумд болон Төв аймгийн Эрдэнэсант сум
19	Сум дундын 19 дүгээр шүүх	Баруун-Урт сум /Сүхбаатар аймаг/	Сүхбаатар аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
20	Сум дундын 20 дугаар шүүх	Сүхбаатар сум /Сэлэнгэ аймаг/	Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг, Зүүнбүрэн, Ерөө, Түшиг, Шаамар, Хүдэр, Жавхлант, Цагааннуур, Хушаат, Сүхбаатар сумд
21	Сум дундын 21 дүгээр шүүх	Мандал сум /Сэлэнгэ аймаг/	Сэлэнгэ аймгийн Мандал, Баянгол сумд болон Төв аймгийн Сүмбэр, Жаргалант, Борнуур, Батсүмбэр сумд
22	Сум дундын 22 дугаар шүүх	Сайхан сум /Сэлэнгэ аймаг/	Сэлэнгэ аймгийн Орхон, Орхонтуул, Баруунбүрэн, Сант, Сайхан сумд
23	Сум дундын 23 дугаар шүүх	Зуунмод сум /Төв аймаг/	Төв аймгийн Зуунмод, Алтанбулаг, Баян-Өнжүүл, Баянцогт, Баянцагаан, Баянхангай, Бүрэн, Дэлгэрхаан, Сэргэлэн, Лүн, Өндөрширээт, Архуст, Аргалант, Цээл, Баянчандмань, Заамар, Угтаалцайдам сумд

24	Сум дундын дүгээр шүүх	24	Улаангом сум /Увс аймаг/	Увс аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
25	Сум дундын дугаар шүүх	25	Жаргалант сум /Ховд аймаг/	Ховд аймгийн Дөргөн, Буянт, Дарви, Дуут, Жаргалант, Зэрэг, Манхан, Мянгад, Чандмань, Эрдэнэбүрэн, Ховд сумд
26	Сум дундын дугаар шүүх	26	Булган сум /Ховд аймаг/	Ховд аймгийн Булган, Алтай, Yenч, Цэцэг, Мөст, Мөнххайрхан сумд
27	Сум дундын дугаар шүүх	27	Мөрөн сум /Хөвсгөл аймаг/	Хөвсгөл аймгийн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн бүх нэгж
28	Сум дундын дугаар шүүх	28	Хэрлэн сум /Хэнтий аймаг/	Хэнтий аймгийн Мөрөн, Дэлгэрхаан, Жаргалтхаан, Өмнө-Дэлгэр, Батширээт, Биндэр, Баян-Адарга, Дадал, Норовлин, Баян-Овоо, Батноров, Хэрлэн сумд
29	Сум дундын дүгээр шүүх	29	Бор-Өндөр сум /Хэнтий аймаг/	Дорноговь аймгийн Иххэт сум болон Хэнтий аймгийн Галшар, Баянмөнх, Дархан, Бор-Өндөр сумд

3 дугаар зүйл. Энэ хууль хүчин төгөлдөр болмогц аймаг, нийслэлийн давж заалдах шатны болон анхан шатны шүүхэд хянан хэлэлцэгдэж байгаа хэрэг, маргааныг энэ хуульд заасан нутаг дэвсгэрийн харьяаллын шүүхэд шилжүүлнэ.

4 дүгээр зүйл. Энэ хуулийг 2013 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

3.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2013 оны 01 дүгээр
сарын 24-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

ШҮҮХ БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 1993 оны 6 дугаар сарын 14-ний өдөр баталсан Шүүх байгуулах тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Шүүх байгуулах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

3.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2013 оны 01 дүгээр
сарын 24-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАХИРГААНЫ ХЭРГИЙН ШҮҮХ БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2002 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдөр баталсан Захиргааны хэргийн шүүх байгуулах тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Шүүх байгуулах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

З.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2013 оны 01 дүгээр
сарын 24-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАХИРГААНЫ ХЭРГИЙН ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХ БАЙГУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2010 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр баталсан Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх байгуулах тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Шүүх байгуулах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

З.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2013 оны 01 дүгээр
сарын 24-ний өдөр

Дугаар 12

Улаанбаатар
хот

Шүүгчийн орон тоо батлах тухай

Шүүхийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1.2 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Шүүх байгуулах тухай хуулийг шинэчлэн баталсантай холбогдуулан давж заалдах шатны шүүхийн шүүгчийн орон тоог 1 дүгээр хавсралтаар, анхан шатны шүүхийн шүүгчийн орон тоог 2 дугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2.Энэ тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Улсын Их Хурлын дараах тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай:

1/"Шүүгчийн орон тоо батлах тухай" Улсын Их Хурлын 1993 оны 6 дугаар сарын 21-ний өдрийн 45 дугаар тогтоол;

2/"Шүүгчийн орон тоо батлах тухай" Улсын Их Хурлын 1994 оны 7 дугаар сарын 8-ны өдрийн 64 дүгээр тогтоол;

3/"Шүүгчийн орон тоо батлах тухай" Улсын Их Хурлын 1996 оны 5 дугаар сарын 28-ны өдрийн 44 дүгээр тогтоол;

4/"Шүүгчийн орон тоо батлах тухай" Улсын Их Хурлын 1999 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн 59 дүгээр тогтоол;

5/"Шүүгчийн орон тоо батлах тухай" Улсын Их Хурлын 2002 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 97 дугаар тогтоол;

6/"Шүүгчийн орон тоо, цалингийн хэмжээ тогтоох тухай" Улсын Их Хурлын 2010 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн 77 дугаар тогтоол;

7/"Шүүгчийн орон тоо тогтоох тухай" Улсын Их Хурлын 2012 оны 9 дүгээр сарын 07-ны өдрийн 25 дугаар тогтоол.

3.Энэ тогтоолыг Шүүх байгуулах тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

З.ЭНХБОЛД

Монгол Улсын Их Хурлын 2013 оны 12 дугаар
тогтоолын 1 дүгээр хавсралт

**ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХИЙН
ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО**

Д/д	Шүүхийн нэр	Шүүгчийн орон тоо	
		Ерөнхий шүүгч	шүүгч
ИРГЭНИЙ ХЭРГИЙН ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 1 дүгээр шүүх	1	6
2	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 2 дугаар шүүх	1	6
3	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 3 дугаар шүүх	1	6
4	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 4 дүгээр шүүх	1	6
5	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 5 дугаар шүүх	1	6
6	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 6 дугаар шүүх	1	6
7	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 7 дугаар шүүх	1	8
8	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 8 дугаар шүүх	1	8
9	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 9 дүгээр шүүх	1	8
10	Иргэний хэргийн давж заалдах шатны 10 дугаар шүүх	1	18
	Нийт	10	78

ЭРҮҮГИЙН ХЭРГИЙН ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 1 дүгээр шүүх	1	6
2	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 2 дугаар шүүх	1	6
3	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 3 дугаар шүүх	1	6
4	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 4 дүгээр шүүх	1	6
5	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 5 дугаар шүүх	1	6
6	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 6 дугаар шүүх	1	6
7	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 7 дугаар шүүх	1	8
8	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 8 дугаар шүүх	1	8

9	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 9 дүгээр шүүх	1	8
10	Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны 10 дугаар шүүх	1	18
	Нийт	10	78
ЗАХИРГААНЫ ХЭРГИЙН ДАВЖ ЗААЛДАХ ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх	1	12
	Нийт	1	12

Монгол Улсын Их Хурлын 2013 оны 12 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт

АНХАН ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО

Д/д	Шүүхийн нэр	Шүүгчийн орон тоо	
		Ерөнхий шүүгч	шүүгч
ДҮҮРГИЙН ИРГЭНИЙ ХЭРГИЙН АНХАН ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүх	1	38
2	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 2 дугаар шүүх	1	38
3	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 3 дугаар шүүх	1	6
4	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 4 дүгээр шүүх	1	6
	Нийт	4	88
ДҮҮРГИЙН ЭРҮҮГИЙН ХЭРГИЙН АНХАН ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүх	1	38
2	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 2 дугаар шүүх	1	38
3	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 3 дугаар шүүх	1	6
4	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 4 дүгээр шүүх	1	6
	Нийт	4	88
ЗАХИРГААНЫ ХЭРГИЙН АНХАН ШАТНЫ ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Захиргааны хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүх	1	3
2	Захиргааны хэргийн анхан шатны 2 дугаар шүүх	1	3
3	Захиргааны хэргийн анхан шатны 3 дугаар шүүх	1	3
4	Захиргааны хэргийн анхан шатны 4 дүгээр шүүх	1	3

5	Захиргааны хэргийн анхан шатны 5 дугаар шүүх	1	3
6	Захиргааны хэргийн анхан шатны 6 дугаар шүүх	1	4
7	Захиргааны хэргийн анхан шатны 7 дугаар шүүх	1	3
8	Захиргааны хэргийн анхан шатны 8 дугаар шүүх	1	3
9	Захиргааны хэргийн анхан шатны 9 дүгээр шүүх	1	3
10	Захиргааны хэргийн анхан шатны 10 дугаар шүүх	1	3
11	Захиргааны хэргийн анхан шатны 11 дүгээр шүүх	1	4
12	Захиргааны хэргийн анхан шатны 12 дугаар шүүх	1	3
13	Захиргааны хэргийн анхан шатны 13 дугаар шүүх	1	3
14	Захиргааны хэргийн анхан шатны 14 дүгээр шүүх	1	3
15	Захиргааны хэргийн анхан шатны 15 дугаар шүүх	1	3
16	Захиргааны хэргийн анхан шатны 16 дугаар шүүх	1	3
17	Захиргааны хэргийн анхан шатны 17 дугаар шүүх	1	3
18	Захиргааны хэргийн анхан шатны 18 дугаар шүүх	1	3
19	Захиргааны хэргийн анхан шатны 19 дүгээр шүүх	1	3
20	Захиргааны хэргийн анхан шатны 20 дугаар шүүх	1	14
	Нийт	20	73
СУМ ДУНДЫН ШҮҮХИЙН ШҮҮГЧИЙН ОРОН ТОО			
1	Сум дундын 1 дүгээр шүүх	1	6
2	Сум дундын 2 дугаар шүүх	1	6
3	Сум дундын 3 дугаар шүүх	1	6
4	Сум дундын 4 дүгээр шүүх	1	6
5	Сум дундын 5 дугаар шүүх	1	6
6	Сум дундын 6 дугаар шүүх	1	6
7	Сум дундын 7 дугаар шүүх	1	11
8	Сум дундын 8 дугаар шүүх	1	6
9	Сум дундын 9 дүгээр шүүх	1	6
10	Сум дундын 10 дугаар шүүх	1	11
11	Сум дундын 11 дүгээр шүүх	1	6
12	Сум дундын 12 дугаар шүүх	1	6
13	Сум дундын 13 дугаар шүүх	1	6
14	Сум дундын 14 дүгээр шүүх	1	11
15	Сум дундын 15 дугаар шүүх	1	6
16	Сум дундын 16 дугаар шүүх	1	6
17	Сум дундын 17 дугаар шүүх	1	6
18	Сум дундын 18 дугаар шүүх	1	6
19	Сум дундын 19 дүгээр шүүх	1	6

20	Сум дундын 20 дугаар шүүх	1	6
21	Сум дундын 21 дүгээр шүүх	1	6
22	Сум дундын 22 дугаар шүүх	1	6
23	Сум дундын 23 дугаар шүүх	1	9
24	Сум дундын 24 дүгээр шүүх	1	6
25	Сум дундын 25 дугаар шүүх	1	6
26	Сум дундын 26 дугаар шүүх	1	6
27	Сум дундын 27 дугаар шүүх	1	12
28	Сум дундын 28 дугаар шүүх	1	6
29	Сум дундын 29 дүгээр шүүх	1	6
	Нийт	29	198

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 12 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Дугаар 193

Улаанбаатар
хот

Тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

2012 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр батлагдсан Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 4 дүгээр сарын 6-ны өдрийн 100 дугаар тогтоолын 1 дүгээр зүйлд “2012 он” гэснийг “2013 он” гэж өөрчилсүгэй.

2. Мөн тогтоолын хавсралтаар баталсан “Гаалийн албан татвар болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөгдөх жижиг, дунд үйлдвэрийн үйлдвэрлэлийн зориулалт бүхий тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгслийн жагсаалт”-ыг хавсралт ёсоор шинэчлэн баталсугай.

3. Тогтоолыг хэрэгжүүлэх талаар зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллахыг Хөдөлмөрийн сайд Я.Санжмятав, Сангийн сайд Ч.Улаан нарт даалгасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Н.АЛТАНХУЯГ

ХӨДӨЛМӨРИЙН САЙД

Я.САНЖМЯТАВ

Засгийн газрын 2012 оны 193 дугаар
тогтоолын хавсралт

ГААЛИЙН АЛБАН ТАТВАР БОЛОН НЭМЭГДСЭН ӨРТГИЙН
АЛБАН ТАТВАРААС ЧӨЛӨӨЛӨГДӨХ ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭРИЙН
ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ЗОРИУЛАЛТ БҮХИЙ ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ,
СЭЛБЭГ ХЭРЭГСЛИЙН ЖАГСААЛТ

Нэг. Хөнгөн үйлдвэрийн салбар

1. ОЁДОЛ, СҮЛЖМЭЛИЙН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8414.10.00	Вакуумын насос
2.	8414.80.00	Сорох шүүгээ, хийн компрессор
3.	8443.19.00	Хувцасны үлгэр хэвлэх принтер (плоттер)
4.	8447.11.00	Дугуйлан (битүүлэн) сүлжих машин
5.	8447.12.00	
6.	8447.20.10	Хавтгайлан сүлжих машин
7.	8447.20.20	Сүлжээсэн оёдлын машин
8.	8448.51.00	Дэгээ, зүү
9.	8451.30.00	Индүүдэх машин, халаагуурт пресс
10.	8451.40.00	Угаах, цайруулах, будах машин
11.	8451.50.00	Хуйлах, хайчлах, нүхлэх, эсгэх машин
12.	8452.21.00	Оёдлын машин
13.	8452.29.00	
14.	9017.10.00	CAD/CAM төхөөрөмж
15.	9031.49.00	Хүний биед хувцасны загварын хэмжилт хийх төхөөрөмж

2. НООС, НООЛУУРЫН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8423.20.00	Туузан дамжуурга дээрх барааг тасралтгүй хэмжих жинлүүр
2.	8423.30.00	Тогтоосон жинг хэмжихээр тохируулсан жинлүүр
3.	8423.81.00	Жинлэх төхөөрөмж
4.	8423.82.00	
5.	8423.90.10	Жинлүүрийн туухай
6.	84.44	Нэхмэлийн химийн мяндас цувих, бүтэцжүүлэх, хэрчих машин
7.	84.45	Нэхмэлийн мяндас бэлтгэх, сэгсрэх, сэмлэх, самнах, хялгас ялгах, угаах ээрэх, томох, ороох, давхарлах, туузлах, нэхмэлийн утас ороох машин, хүр хорхойн бүрхүүл ороох машин
8.	84.46	Нэхмэлийн суурь машин
9.	84.47	Сүлжмэлийн машин
10.	84.48	Зүйл 84.44-84.47-д хамаарах машин, туслах төхөөрөмжийн эд анги, тоног хэрэгсэл
11.	84.49	Эсгий, техникийн эсгий, нэхээсгүй материалыг хийх, засах машин, бүрх малгайн хэлбүүр

12.	84.51	Нэхмэлийн ээрмэл, даавуу, нэхмэл эдлэлийг угаах, цэвэрлэх, мушгих, хатаах, үслэх, индүүдэх, уураар индүүдэх, цайруулах, будах, зөөлрүүлэх, засал хийх, хучаас тавих, нэвчээх машин төхөөрөмж; нэхмэл даавууг хуйлах, дэлгэх, эвхэх, хайчлах, нүхлэх машин, тэдгээрийн эд анги
13.	9024.80.00	Сүлжмэл утас, даавууны чанар шалгах машин
14.	9031.80.00	Нэхмэл материал шалгах багаж, хэрэгсэл
15.	8523.49.00	Хавтгай сүлжих машины программ хангамж
16.	8445.19.00	Ноос угаах машин
17.	8445.19.00	Ноос хатаах машин
18.	8445.11.00	Ноос бүдүүн самнах машин
19.	8445.12.00	Ноос нарийн самнах машин
20.	8445.13.00	Туузлах машин
21.	8445.13.00	Сунгах машин
22.	8448.31.00	Самнах машины металл гарнитур
23.	8448.39.00	Самнах машины кардолент, түүнийг ороох төхөөрөмж
24.	8449.00.00	Эсгий үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгсэл
25.	8445.20.00	Ээрэх машин
26.	8448.33.00	Ээрэх машины эд анги
27.	8445.90.00	Утас томруулан ороох, гогцоолдон ороох машин
28.	8448.39.00	Утас ороох машины сэлбэг эд анги
29.	8451.40.00	Утас болон ноос будах машин
30.	8451.90.00	Утас болон ноос будах машины сэлбэг
31.	9024.80.00	Утас шинжлэх лабораторийн тоног төхөөрөмж
32.	8447.90.10	Хивс нэхэх машин
33.	8448.11.00	Хивс нэхэх машины хээ гаргагч электрон төхөөрөмж (жаккард машин)
34.	8448.19.00	Хивс нэхэх машины туслах төхөөрөмж
35.	8448.51.00	Хивс нэхэх машины зүү, дэгээ болон гогцоо үүсгэх хэрэгсэл
36.	8448.59.00	Хивс нэхэх машины бусад эд анги
37.	8445.40.00	Суурь утас ороох машин
38.	8448.39.00	Суурь утас ороох машины сэлбэг
39.	8445.40.00	Хөндлөн утас ороох машин
40.	8448.39.00	Хөндлөн утас ороох машины сэлбэг
41.	8451.80.00	Хивс хяргах машин
42.	8460.39.00	Хяргах машины хутга ирлэх төхөөрөмж
43.	8415.10.00	Үйлдвэрлэлийн агааржуулалтын тоног төхөөрөмж

3. АРЬС ШИРНИЙ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8414.10.00	Вакуумын насос
2.	8414.80.00	Сорох шүүгээ, хийн компрессор
3.	8420.10.00	Хавтгайлан цувих машин
4.	8421.19.00	Центрифугэн хатаагч
5.	8421.29.00	Бохир ус цэвэрлэх ба шүүх төхөөрөмж, ультра, микро шүүгч
6.	8424.20.00	Будаг шүршигч буу
7.	8428.33.00	Туузан конвейр
8.	8451.10.00	Хуурай хими цэвэрлэгээний машин

9.	8451.30.00	Савхин эдлэл индүүдэх машин
10.	8452.21.00	Оёдлын машин
11.	8452.29.00	
12.	8452.30.00	Оёдлын машины зүү
13.	8453.10.00	Арьс шир боловсруулах машин
14.	8453.20.00	Гутал хийх, засах машин
15.	8453.80.00	Арьс ширэн, үслэг, савхин эдлэл хийх, засах машин
16.	8453.90.00	Арьс шир идээлэх, боловсруулах, арьс ширэн буюу савхин гутал, бусад эдлэл хийх, засах машины эд анги
17.	8460.31.00	Эсгүүрийн хутга ирлэх, хурцлах машин
18.	8479.82.00	Будаг, химийн бодис холих, хутгах машин
19.	9017.10.00	CAD/CAM төхөөрөмж
20.	9031.80.00	Арьс ширний гадаргуу хэмжих электрон машин
21.	9032.10.00	Термостат
22.	9032.89.00	Хий, шингэний автомат тохируулга, удирдлагын аппарат

4. МОД БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8417.80.00	Модон банз хатаах камерыг халаах, хатуу түлшээр галладаг уурын зуух
2.	8419.32.00	Мод хатаах камер
3.	8424.20.00	Будаг шүршиж өнгөлөх шүршигч буу
4.	8465.91.00	Мод хөрөөдөх машин
5.	8465.92.00	Мод харуулдах, өөлөх, зорох, сам, углуурга, заадал гаргах машин
6.	8465.93.00	Мод зүлгэх, өрөвтүүлэх, өнгөлөх машин
7.	8465.95.00	Мод өрөмдөх, цүүцдэх машин
8.	8465.96.00	Модон хуулга гаргах машин
9.	8465.99.00	Мод зүйж наах машин
10.	8479.30.00	Модны үртэс, зоргодос, целлюлозон ширхэглэгийг шахаж зоргодсон, эслэг хавтан хийх пресс, шахмал болон хорголжин түлш хийх машин, модыг нааж шахах шахуургын машин
11.	8479.89.00	Үртэс сорох төхөөрөмж
12.	8465.99.00	Модон материал дээр сийлбэр хийх машин
13.	8465.94.00	Заадлаар холбох машин
14.	8424.20.00	Будаг лак шүршигч
15.	8465.99.00	Мод бутлах тоног төхөөрөмж

5. ХЭВЛЭЛИЙН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	84.40	Ном дэвтэрлэх, хавтаслах, оёх машин, төхөөрөмж (номын шил оёх машин орно), тэдгээрийн эд анги
2.	8441.10.00	Цаас зүсэх, хэрчих машин, хаяг, шошго зүсэх машин
3.	84.42	Хэвлэлийн хавтан, цилиндр (бул) буюу хэвлэлийн бусад хэрэглэгдэхүүнийг бэлтгэх, хийх зориулалттай машин, аппарат, төхөөрөмж, хэвлэлийн хавтан, цилиндр болон бусад хэрэглэгдэхүүн, хэвлэлийн зориулалтаар бэлтгэсэн (жишээ нь: хавтгайлсан, тэгшилсэн буюу өнгөлсөн) хавтан, цилиндр болон чулуун бар
4.	8443.11.00	Офсет хэвлэлийн машин (хүйлмал цаасан дээр хэвлэх)

5.	8443.12.00	Офсет хэвлэлийн машин (22х36 см-ээс хэтрэхгүй хэмжээтэй хуудсан цаасан дээр хэвлэх)
6.	8443.13.00	Офсет хэвлэлийн машин (бусад)
7.	8443.14.00	Типографын өндөр хэвлэлийн машин (хуйлмал цаасан дээр хэвлэх)
8.	8443.15.00	Типографын өндөр хэвлэлийн машин (хуйлмалаас бусад цаасан дээр хэвлэх)
9.	8443.16.00	Флексографын хэвлэх машин
10.	8443.17.00	Гүн хэвлэлийн машин
11.	8443.91.00	Зүйл 84.42-т заасан машин, төхөөрөмжийн эд анги

6. ЦААСНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	84.39	Целлюлозон ширхэгт материалаар зутан үйлдвэрлэх, цаас, картон үйлдвэрлэх, засал хийх тоног төхөөрөмж, тэдгээрийн эд анги
2.	84.41	Цаасны зутан, цаас буюу картоны үйлдвэрлэлийн зориулалттай бусад машин төхөөрөмж (бүх төрлийн зүсэх, хэрчих машин орно), тэдгээрийн эд анги

7. САВ, БАГЛАА БООДОЛ, САВЛАХ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8441.10.00	Цаас буюу картон зүсэх, хэрчих машин
2.	8441.20.00	Цаас картонон уут, хүүдий, дугтуй хийх машин
3.	8441.30.00	Хэвлэн шахахаас өөр аргаар картонон хайрцаг, сав, авдар, хоолой, торх буюу эдгээртэй төстэй сав хийх машин
4.	8441.40.00	Цаасны зутан, цаас буюу картонд бүтээгдэхүүний хэлбэр оруулан хэвлэн шахах машин
5.	8452.21.00	Уут, хүүдий оёх машин
6.	8452.29.00	
7.	8475.29.00	Шилэн лонх, консервны шилэн сав хийх машин, тоног төхөөрөмж
8.	8477.10.00	Хуванцар лонх, сав даралтаар хэвлэх машин
9.	8477.20.00	Хуванцар лонх, сав үйлдвэрлэх экструдер
10.	8477.30.00	Хуванцар лонх, савыг үлээлгэн хэв оруулах машин
11.	8477.40.00	Хуванцар лонх, савыг вакуумаар болон дулааны аргаар хэвлэх машин
12.	9024.80.00	Мод цаасны зутан, цаас буюу картоны шинж чанарыг турших үйлдвэрийн болон лабораторийн машин, төхөөрөмж
13.	8422.30.00	3 буюу 4 талаар нь наадаг уутанд хуурай, шингэн, ширхэглэг бүтээгдэхүүнийг савлан нааж таслах төхөөрөмж
14.	8423.30.00	Бункерт тогтоосон хэмжээгээр дозлох төхөөрөмж
15.	8422.40.00	Бүрж наах машин
16.	8422.30.00	PVC шошго наах машин
17.	8477.80.00	Гялгар уут хийх машин
18.	8422.30.00	Таглах машин
19.	8443.17.00	Хуйлаастай нийлэг бэлдэц дээр хэвлэх зориулалттай гүн хэвлэлийн машин

20.	8477.20.00	Полимер түүхий эдийг дулааны аргаар үлээлгэн нийлэг хуйлмал бэлдэц бэлтгэх машин
21.	8422.40.00	Нийлэг уутны 2 болон 3 тал амсрыг наагч машин
22.	8422.40.00	Хуйлаастай нийлэг хальс, бэлдэцийг уут болгон нааж таслагч машин
23.	8422.30.00	Хуйлаастай хэвлэмэл шошго зүсэх, наах машин
24.	8477.80.00	Хуйлаастай нийлэг уутны бэлдэцийг тор болгон таслагч машин
25.	8422.40.00	Нийлэг уутны амсар наагч машин
26.	8477.80.00	Нийлэг уутанд Zip Lock гаргагч машин
27.	8422.30.00	Нийлэг уутанд бүтээгдэхүүн савлан, битүүмжилж наан, он сар тавих машин

8. НАНО, БИОТЕХНОЛОГИЙН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	70.17	Лабораторийн шилэн сав, багаж, аппарат, кварц кувет
2.	73.09	Декантер
3.	73.10	Ферментлэх танк
4.	73.11	Шингэн азотын сав
5.	8414.10.00	Вакуум насос (диффузийн насос), вакуум аспиратор
6.	8418.69.00	Циркуляциар хөлдөөгч
7.	8418.99.10	Хөргүүрийн конденсатор
8.	8419.20.00	Ариутгах шкаф
9.	8419.39.00	Конвейртэй хатаагч, Вакуум хатаах зуух
10.	8419.40.00	Ус, азот нэрэх, цэвэрлэх, ионгүжүүлэх төхөөрөмж
11.	8419.60.00	Агаар буюу бусад хийг шингэрүүлэх төхөөрөмж
12.	8419.89.00	Биологийн эсийн болон нанобиотехнологийн судалгааны зориулалттай автоклав, хуурай ариутгагч, лабораторийн инкубатор, вакуум орчинд өтгөрүүлэгч, нүүрсхүчлийн хийгээр хандлагч
13.	8421.19.00	Цус ялгагч, ДНХ, нано нунтаг материалыг нягтаар нь ялгах центрифуг
14.	8421.29.00	Бодис цэвэрлэх төхөөрөмж
15.	8421.39.00	Нера стандартын агаарын шүүлтүүр
16.	8422.20.00	Лабораторийн шилэн лонх, бусад сав цэвэрлэх, хатаах машин
17.	8422.30.00	Бодис савлах төхөөрөмж
18.	8424.20.00	Өндөр даралтаар шүршиж угаах машин
19.	8424.89.00	
20.	8436.10.00	Малын тэжээл шахагч
21.	8436.21.00	Өндөг дарагч инкубатор
22.	8479.82.00	Нано нунтаг материал гарган авах зориулалттай бутлах, нунтаглах машин, 20-100 нм диаметртэй нано нунтаг материал гарган авах зориулалттай нано тээрэм нано нунтаг материал холих, хутгах машин, температурын тохируулгатай соронзон хутгагч төхөөрөмж, өндөр хурдны вакуум хутгагч

23.	8486.20.00	Хагас дамжуулагч хэрэгсэл үйлдвэрлэх машин, аппарат: физик-уурын суултын төхөөрөмж (PVD), хими-уурын суултын төхөөрөмж (CVD), исэлдүүлэх зуух, молекуляр суултаар ургуулах төхөөрөмж (MBE), термо-диффузийн төхөөрөмж, аннеалын зуух, химийн болон хуурай плазмын аргаар идүүлэх төхөөрөмж, ионжсон хийгээр бутлах төхөөрөмж, литографын төхөөрөмж, спин-центрифуг
24.	8486.30.00	Хавтгай дэлгэц үйлдвэрлэх зориулалтын машин, аппарат: идүүлэх, боловсруулах, мөр гаргах болон цэвэрлэхэд зориулсан аппарат, центрифуган спин хатаагч, исэлдүүлэх, диффузлэх зуух, аннеалын зуух, физик-уурын суултын төхөөрөмж (PVD), хими-уурын суултын төхөөрөмж (CVD), зүлгэх, өнгөлөх машин, зүсэх, тэмдэглэх, зураас гаргах машин
25.	8514.30.00	Нано нунтаг, нано материалыг 100°C-1500°C-д гарган авахад хэрэглэх, температур болон чийгшилтийн тохируулгатай конвекцийн зуух
26.	90.11	Оптик микроскоп
27.	90.12	Электрон микроскоп
28.	9027.10.00	Хий буюу утаа шинжлэх аппарат, хий мэдрэгч
29.	9027.30.00	Рентген фото-электрон спектрометр; хэт ягаан фото-электрон спектрометр, цөмийн соронзон резонанс спектрометр, электрон пара-соронзон резонанс спектрометр, люминесценц (флуоресценц ба фосфоресценц) спектрофотометр, хэт ягаан, үзэгдэх гэрлийн спектрофотометр, фурье хувиргалттай нил улаан спектрофотометр
30.	9027.80.00	Калориметр, кварц кристалл микробаланс (QCM), дифференциал термо-анализийн аппарат (DTA), микро/нано нунтгийн хэмжээ болон гадаргуугийн талбайг тодорхойлох анализатор (particle analyser)
31.	9030.20.00	Осциллоскоп, осциллограф
32.	9030.31.00	Пико-амперметр, цахилгааны хүчдэл, гүйдлийг хэмжих универсал мультиметр
33.	9030.33.00	Циклик вольтамметр (CV)
34.	9030.89.00	Цахилгаан цэнэгийн давтамж хэмжигч

9. ХИМИ ЦЭВЭРЛЭГЭЭ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8450.20.00	Угаалга, цэвэрлэгээний газрын зориулалттай угаалгын машин
2.	8450.90.00	Угаалга, цэвэрлэгээний газрын зориулалттай угаалгын машины эд анги
3.	8451.10.00	Хуурай цэвэрлэгээний машин
4.	8451.29.00	Хатаагч машин
5.	8451.30.00	Индүүдэгч машин болон уурын индүү (даралтат хавтан халаагуурт пресс орно)
6.	8451.40.00	Цайруулах, будах машин
7.	8451.90.00	Хуурай цэвэрлэгээний машин, хатаагч, индүүдэх, цайруулах, будах машины эд анги

10. АЛТ, МӨНГӨН ЭДЛЭЛ, БЭЛЭГ ДУРСГАЛЫН ЗҮЙЛС ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8454.30.00	Бэлэг дурсгалын зүйлсийн металл цутгах машин
2.	8455.22.00	Өнгөт металл цувих машин
3.	8456.10.00	Лазерын технологиор сийлбэрлэх машин
4.	8543.30.00	Электролизийн аргаар бүрж өнгөлөх машин
5.	8461.90.00	Сийлбэрлэх машин
6.	8462.10.00	Ган хэв, одон тэмдэг хэвлэн цохих машин, пресс
7.	8462.99.00	Бэлэг дурсгалын зүйлс хэвлэн шахах машин
8.	8514.20.00	Металл хайлах индукцийн зуух
9.	8479.89.00	3D загварын хэв хэвлэгч машин
10.	8515.80.00	Лазераар гагнах гагнуур
11.	8468.80.00	Гидро-гагнуур
12.	8460.90.00	Металл соронзоор өнгөлөгч машин
13.	8543.30.00	Гальваник аргаар металл бүрэгч машин
14.	8424.30.00	Даралтат уураар угаах машин
15.	8460.39.00	Ган хэв үзүүрлэгч, ирлэгч машин
16.	8418.69.00	Индукцийн зуухны хөргүүр машин
17.	8414.30.00	Компрессор
18.	8467.21.00	Үнэт эдлэл засах моторт өрөм
19.	8467.29.00	Үнэт эдлэл засах моторт зүлгүүр
20.	8455.30.00	Өнгөт металл цувих машины бул
21.	8460.90.00	Цахилгаан өнгөлгөөний машин
22.	8414.10.00	Вакуум сорогч

Хоёр. Хүнсний үйлдвэрлэл

11. СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	70.17	Сүүний хүчил хэмжигч багаж, галактомметр, бутирометр, лактобутирометр, уураг хэмжигч (альбуминометр)
2.	73.09	Сүү хадгалах танк (300 л-ээс дээш багтаамжтай)
3.	8405.10.00	Уурын генератор
4.	8413.60.00	Тарагны насос
5.	8413.70.00	Сүү, цэвэр усны насос (төвөөс зугтах үйлдэлтэй)
6.	8414.30.00	Хөргөлтийн компрессор
7.	8414.80.00	Хийн компрессор
8.	8418.69.00	Мөсөн усны генератор
9.	8419.39.00	Хуурай сүү үйлдвэрлэх зориулалттай сүү хатаах машин
10.	8419.50.00	Дулаан солилцооны ялтсан (пянзан) аппарат, багц хоолой халаах, хөргөх төхөөрөмж
11.	8419.89.00	Сүү, тараг, бяслаг халаах, ариутгах, хөргөх цамцтай эзэлхүүнт сав, төхөөрөмж, сүү өтгөрүүлэх машин төхөөрөмж, тараг, зөөхийний термостат
12.	8421.11.00	Цөцгий ялгагч сепаратор
13.	8421.21.00	Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж
14.	8421.29.00	Сүү цэвэрлэх сепаратор
15.	8422.19.00	Сав угаах машин төхөөрөмж
16.	8422.30.00	Сүү, тараг савлах, таглах машин төхөөрөмж, хуурай сүү уутлах машин

17.	8422.40.00	Савласан тараг, сүүг халааж наах аргаар таглах машин, цөцгийн тос, бяслагыг тодорхой хэмжээгээр зүсэх, боох машин
18.	8423.30.00	Сүү, тараг дозлох машин
19.	8428.33.00	Туузан конвейр
20.	8428.39.00	Гинжит конвейр
21.	8434.10.00	Саалтуурын машин
22.	8434.20.00	Цөцгийн тос, бяслаг цохих, шахах, хэвлэх, хэлбэржүүлэх тоног төхөөрөмж, аарц, ааруул, зөөхий хийх тоног төхөөрөмж, сүү жигдрүүлэгч (гомогенизатор), туяагаар шарагч
23.	8438.80.10	Зайрмаг үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж
24.	8477.30.00	Хуванцар сав үлээж хэвлэх машин
25.	8479.89.00	Үйлдвэрийн шугам хоолой угаах, ариутгах тоног төхөөрөмж
26.	9027.80.00	Сүүн дэх чихэр, тос, хөлдөх цэг, чийг, антибиотик, хуурай бодис, хүнд металл, нэмсэн ус, нэрмэл ус болон нэмсэн бусад зүйлийг тодорхойлох багаж

12. ЖИМС, ЖИМСГЭНЭ БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	73.09	Жимс, жимсгэнэ хадгалах чан, хаягдлын танк (300 л-ээс дээш багтаамжтай)
2.	7310.10.00	Жимс, жимсгэнэ хадгалах чан, хаягдлын танк (50-300 л багтаамжтай)
3.	8405.10.00	Уурын генератор
4.	8414.80.00	Хийн компрессор
5.	8419.89.00	Жимс, жимсгэнийг халаах, чанах, ариутгах, халдваргүйжүүлэх, халааж ууршуулан концентрат бэлтгэх төхөөрөмж, автоклав, элсэн чихэр уусгах төхөөрөмж, термометр, манометр суурилуулсан, хөргөх дээж авах боломжтой ган сав
6.	8421.19.00	Центрифуг
7.	8419.89.00	Таглаа, бөглөө ариутгагч, савласан бүтээгдэхүүн ариутгагч
8.	8421.21.00	Ус шүүх, цэвэрлэх, зөөлрүүлэх төхөөрөмж
9.	8422.19.00	Сав дэвтээх, угаах, зайлах, ариутгах төхөөрөмж, авдар угаах машин
10.	8422.20.00	Сав хатаах төхөөрөмж
11.	8422.30.00	Савлах, таглах, бөглөх, шошго наах, код, огноо тавих төхөөрөмж
12.	8422.40.00	Бүтээгдэхүүнийг багцлах, авдарлах, хайрцаглах, хайрцаг наах төхөөрөмж
13.	8423.30.00	Дозлох (тогтоосон хэмжээгээр тунлах) төхөөрөмж
14.	8423.89.00	Жинлэх төхөөрөмж
15.	8433.60.00	Жимс, жимсгэнэ угаах, цэвэрлэх, ангилах, зэрэглэх машин
16.	8435.10.00	Жимс, жимсгэний шүүс гарган авах зорилгоор няцлах, нухах, шахах машин
17.	8436.80.00	Жимс, жимсгэний мод, мөчир тайрах төхөөрөмж

18.	8438.60.00	Жимс, жимсгэнэ хальслах, үр, шилбэ, ясыг нь авах, таллан хуваах, хэрчих, зүсэх, нухаж зутан болгох машин төхөөрөмж
19.	8477.30.00	Хуванцар сав үлээж хэвлэх тоног төхөөрөмж
20.	8479.20.00	Тослог үр, жимсийг боловсруулахад зориулсан нухах, бяцлах, тээрэмдэх төхөөрөмж, CO ₂ -ын аргаар тос ялгах төхөөрөмж
21.	8479.89.00	Жимс, жимсгэнэ хүлээн авах бункер, найрлагын хутгууртай ган сав
22.	9027.50.00	Рефрактометр

13. УНДААНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8405.10.00	Уурын генератор
2.	8413.81.00	Ус, шингэн бүтээгдэхүүн дамжуулах насос
3.	8414.80.00	Хийн компрессор
4.	8414.51.00	Салхилуур
5.	8418.69.00	Сав хөргөгч тунел
6.	8419.89.00	Халаах, буцалгах, хөргөх, ариутгах сав, төхөөрөмж, савласан ундаа ариутгах төхөөрөмж, бөглөө ариутгах төхөөрөмж, халаах хөргөх тоноглолтой камер
7.	8421.21.00	Ус шүүх, цэвэрлэх, зөөлрүүлэх төхөөрөмж
8.	8421.22.00	Ундаа шүүх, цэвэрлэх төхөөрөмж
9.	8421.29.00	Сахарын уусмал шүүх шүүлтүүр
10.	8422.30.00	Ундаа хийжүүлэх тогоо, төхөөрөмж, савлах, бөглөх, шошго наах, код, огноо тавих машин
11.	8422.19.00	Сав, авдар угаах төхөөрөмж
12.	8422.20.00	Сав хатаах төхөөрөмж
13.	8422.40.00	Савласан ундааг багцлах, авдарлах, хайрцаглах, хайрцаг наах төхөөрөмж
14.	8423.30.00	Ундаа дозлох төхөөрөмж
15.	8428.33.00	Туузан конвейр
16.	8428.39.00	Гинжит конвейр
17.	8477.30.00	Хуванцар сав үлээж хэвлэх тоног төхөөрөмж
18.	8479.89.00	Механик хутгуур эсхүл шингэн сэлгэлтийн шахуургаар тоноглогдсон, түвшний хэмжүүрээр тоноглогдсон найрлагын тогоо
		Хутгууртай ган танк
19.	9027.50.00	Рефрактометр
20.	9027.80.00	Усны хлорын агууламжийг тодорхойлогч багаж
21.	9031.80.00	Бохирдсон бүтээгдэхүүнийг автоматаар шалгах эталон багаж

14. ДАВСНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8413.81.00	Уусмалын шахуурга
2.	8419.39.00	Долооц хатаах төхөөрөмж
3.	8422.30.00	Савлах төхөөрөмж
4.	8422.40.00	Нийлэг уутны ам наах, багцлан боох төхөөрөмж
5.	8423.30.00	Тогтоосон хэмжээгээр дозлох төхөөрөмж
6.	8428.33.00	Туузан дамжуулагч

7.	8428.39.00	Чичиргээт дамжуулах төхөөрөмж
8.	8436.80.00	Давс, хужир, тэжээл холих зууруул
9.	8452.29.00	Уут, шуудайны ам оёх хэрэгсэл
10.	8474.10.00	Давс угаах төхөөрөмж
11.	8474.20.00	Давс бутлах төхөөрөмж
12.	8479.82.00	Иоджуулж холих төхөөрөмж
13.	8479.89.00	Давсны бункер, малын тэжээлийн долооц шахах пресс
14.	9027.80.00	Физик, химийн шинжилгээний багаж
15.	8505.90.00	Металл цэвэрлэгээний соронзон
16.	8428.32.00	Шнекэн дамжуурган, шанагат хутгуурт дамжуулагч

15. МАХНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тонг төхөөрөмжийн нэр
1.	70.17	Лабораторийн шилэн багаж аппарат, хуруу шил
2.	7304.59.00	Шөл дамжуулах ган хоолой
3.	73.09	Шингэн аммиакны коллектор
4.	73.09	Усны танк
5.	73.09	Маслын коллектор
6.	73.09	Тос цуглуулах ган сав
7.	73.09	Шөл хуримтлуулах сав
8.	73.10	Дотор, дайвар бүтээгдэхүүнийг блоклон хэвлэж хөлдөөх ган сав
9.	73.11	Вакуум хуримтлуулагч хасах даралтат сав
10.	73.11	Хий цуглуулагч даралтат сав
11.	76.12	Дотор, дайвар бүтээгдэхүүнийг блоклон хэвлэж хөлдөөх хөнгөн цагаан сав
12.	8208.30.00	Махны машины хутга, мах, өөх хэрчих машины хутга, таташ холих машины хутга
13.	8404.10.00	Экономайзер
14.	8405.10.00	Уурын генератор
15.	8413.30.00	Шингэн аммиак шахах насос
16.	8413.50.00	Гомогенизатор насос
17.	8413.50.00	Тосны насос
18.	8413.60.00	Сэвсний насос
19.	8413.70.00	Ялгадасны насос
20.	8413.81.00	Цусны насос
21.	8414.10.00	Вакуум насос
22.	8414.30.00	Хөргөх төхөөрөмжийн компрессор
23.	8414.80.00	Вакуум компрессор
24.	8414.80.00	Ламинар бокс
25.	8417.80.00	Толгой, шийр хуйхлах зуух
26.	8418.50.90	Мах блоклон хөлдөөгч
27.	8418.61.00	Халуун тос хөргөх аппарат
28.	8418.69.00	Мөсний шүүгээ
29.	8418.69.00	Аммиак, фреоныг ууршуулан хөргөх конденсатор
30.	8418.69.00	Усан хөргөлтийн конденсатор
31.	8418.69.00	Хөргөх, хөлдөөх төхөөрөмж
32.	8418.99.10	Хөргүүрийн сэнс
33.	8418.99.10	Хөлдөөгчийн хөргөлтийн агрегат
34.	8419.39.00	Ясны гурил хатаагч камер, вибро шигшигчтэй хатаагуур

35.	8419.39.00	Яс, эвэр хатаагч
36.	8419.39.00	Цус хатаагч турбин
37.	8419.39.00	Вакуум хатаагч
38.	8419.39.00	Хатаах шүүгээ
39.	8419.39.00	Утах камер
40.	8419.40.00	Ус нэрэх аппарат
41.	8419.50.00	Дулаан солилцуурын аппарат
42.	8419.81.00	Мах чанах, шарах тогоо
43.	8419.89.00	Тос хайлуулах уурын даралтат тогоо
44.	8419.89.00	Яс чанагч даралтат тогоо
45.	8419.89.00	Вакуум орчинд шөлийг өтгөрүүлэн чанах аппарат
46.	8419.89.00	Автоклав
47.	8419.89.00	Полиэтилен уутанд савласан ястай махыг халуун усанд агшаах камер
48.	8419.89.00	Шөл ялгах уурын даралтат сеператор
49.	8421.19.00	Тосыг шимэлдгээс ялгагч декандр
50.	8421.19.00	Цусны бөөм плазм ялгагч сеператор
51.	8421.19.00	Лабораторийн центрифуг
52.	8421.29.00	Тос тунгалагжуулагч сеператор
53.	8422.19.00	Мах, махан бүтээгдэхүүн түгээн борлуулахад шаардагддаг хуванцар сав угаах машин
54.	8422.30.00	Тос савлагч машин
55.	8422.30.00	Цусны гурил доозлон савлагч
56.	8422.30.00	Мах, хагас болон бэлэн бүтээгдэхүүнийг вакуум болон агаарын найрлагатайгаар савлах машин
57.	8422.30.00	Консерв савлах, таглах, битүүмжлэх, шошголох, огноо тавих машин
58.	8422.40.00	Махыг полиэтилен хальсаар ороох машин, полиэтилен уутны хүрээ наагч машин
59.	8423.82.00	Жинлэх төхөөрөмж (30 кг-5000 кг даацтай)
60.	8424.89.00	Мах угаах автомат шүршүүрийн төхөөрөмж
61.	8425.11.00	Өргөх, буулгах цахилгаан таль
62.	8428.10.00	Лифтэн тавцан
63.	8428.33.00	Туузан конвейр
64.	8428.39.00	Гинжит конвейр
65.	8428.39.00	Гэдэс гарган ялгагч вандан конвейр
66.	8428.39.00	Цусны гурил зөөгч транспортёр
67.	8428.90.00	Дүүжин зам, мал, гахайг дүүжин замд хүргэх налуу элеватор, өргөх, буулгах механизм, техник хэрэгсэл
68.	8436.10.00	Мах, ясны гурил хийх төхөөрөмж
69.	8438.50.00	Муужруулах бокс
70.	8438.50.00	Эвэр тайрах машин
71.	8438.50.00	Бодын арьс өвчих цахилгаан нударга, арьс хуулах төхөөрөмж
72.	8438.50.00	Гулууз махыг цахилгаанаар цохиж, агшсан булчинг сулруулах цахилгаан стимулятор
73.	8438.50.00	Гахайн үс зумлах төхөөрөмж
74.	8438.50.00	Махны машин, мах хөрөөдөх машин
75.	8438.50.00	Мах сийрүүлэгч, зөөллөгч машин
76.	8438.50.00	Мах, өөх хэрчих, зүсэх машин
77.	8438.50.00	Мах давсалгааны тариур

78.	8438.50.00	Гүзээ, дотор эрхтэн, өлөн гэдэс, толгой шийр угаах, цэвэрлэх машин, төхөөрөмж
79.	8438.50.00	Туурай салгагч
80.	8438.50.00	Өөх, тос шахагч пресс
81.	8438.50.00	Яс, эвэр хөрөөдөх, бутлах машин, бутлагч тээрэм
82.	8438.80.90	Бууз, банш хэвлэх машин
83.	8438.90.00	Махны машины шүүр
84.	8452.29.00	Шуудайны ам оёгч машин
85.	8453.10.00	Арьс халимлагч машин
86.	8460.39.00	Махны машины хутга ирлэх машин
87.	8467.19.00	Бог малын өвчүү нээх хийн хайч
88.	8467.22.00	Бог малын өвчүү нээх цахилгаан гар хөрөө, гулууз таллан хуваах цахилгаан гар хөрөө, яс, махны универсал цахилгаан гар хөрөө
89.	8467.29.00	Бог малын өвчүү нээх цахилгаан хайч
90.	8467.89.00	Гидравлик хайч, гидравлик бахь
91.	8479.82.00	Давс бутлах тээрэм
92.	8479.82.00	Шөлний гомогенизатор
93.	8479.82.00	Махыг нухаш болгох коллоид тээрэм
94.	8479.82.00	Дезинтегратор
95.	8479.89.00	Цус хутгагч хутгуур
96.	8479.89.00	Ясны шөлнөөс тос ялгагч сав
97.	8479.89.00	Шөл найруулагч хутгуурт сав
98.	84.81	Хаалт, хавхлага, вентиль, клапан
99.	8543.70.00	Металл илрүүлэгч
100.	9011.80.00	Лабораторийн микроскоп
101.	90.16	Лабораторийн аналитик жин
102.	9018.32.00	Цус хатгаж, юүлэх хөндий зүү
103.	9025.19.00	Термометр
104.	9025.80.00	Чийглэг хэмжигч
105.	9026.10.00	Аммиакны түвшин хэмжигч
106.	9026.20.00	Манометр
107.	9027.20.00	Хроматограф
108.	9027.80.00	Мах, махан бүтээгдэхүүний физик химийн үзүүлэлт (уураг, тос, чийг, рН, усны идэвх, ус холбох чадвар, температур, зөөлөн чанар) тодорхойлох, хэмжих багаж
109.	9032.10.00	Термостат
110.	9032.89.00	Автомат удирдлагын самбар
111.	8438.50.00	Тахиа нядлах тоног төхөөрөмж
112.	8438.50.00	Тахианы өд зулгаах машин

16. ХИАМ, КОНСЕРВНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8208.30.00	Махны үйлдвэрийн махны машины хутга, мах, өөх хэрчих машины хутга, таташ холих машины хутга
2.	8414.30.00	Хөргөх төхөөрөмжийн компрессор
3.	8414.80.00	Ламинар бокс
4.	8418.50.90	Мах блоклон хөлдөөгч
5.	8418.69.00	Мөсний шүүгээ
6.	8418.99.10	Хөлдөөгчийн хөргөлтийн агрегат

7.	8419.39.00	Хатаах шүүгээ
8.	8419.81.00	Чаналгын тогоо, мах шарах машин
9.	8419.89.00	Хиам шарах, чанах, утах универсал камер, консерв ариутгах төхөөрөмж, автоклав
10.	8422.19.00	Хиам, мах, махан бүтээгдэхүүн түгээн борлуулахад шаардагддаг хуванцар сав угаах машин
11.	8422.30.00	Консерв савлах, таглах, шошголох, огноо тавих машин
12.	8422.40.00	Савласан хиамны бүрхэвчний ам боох машин, зайдас мушгих машин
13.	8438.50.00	Хиам найрах машин
14.	8438.50.00	Хиамны таташ савлах машин
15.	8438.50.00	Махыг давс, амтлагчтай холих машин
16.	8438.50.00	Мах хөрөөдөх машин
17.	8438.50.00	Махны машин
18.	8438.50.00	Мах, өөх хэрчих машин, давслах тариур
19.	8438.50.00	Махыг уусмалаар тарих тариур
20.	8438.50.00	Мах зөөлрүүлэх машин
21.	8438.90.00	Махны машины шүүр
22.	8460.39.00	Хутга ирлэх цахилгаан машин
23.	8543.70.00	Металл илрүүлэгч
24.	9011.80.00	Лабораторийн микроскоп
25.	9025.19.00	Термометр
26.	9025.80.00	Чийглэг хэмжигч
27.	9026.20.00	Даралт хэмжигч
28.	9027.20.00	Хроматограф
29.	9027.80.00	pH-метр, калориметр

17. КОНСЕРВЫН ЛААЗНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8414.59.00	Лааз шидэгч хийн вентилятор
2.	8414.80.00	Хийн компрессор, вакуум компрессор
3.	8419.39.00	Будаг, лак хатаагч туннелэн зуух
4.	8419.39.00	Тагны резин хатаагч зуух
5.	8428.39.00	Лааз дамжуулах конвейр
6.	8428.90.00	Өргөх, буулгах тавцан
7.	8443.13.00	Лаазны хээ, будаг, лак тавих офсет хэвлэлийн машин
8.	8462.10.00	Лааз хэвлэгч пресс
9.	8462.10.00	Таг хэвлэгч пресс
10.	8462.29.00	Тагны ирмэг нугалагч машин
11.	8462.29.00	Угсармал лаазны их бие хийх машин
12.	8462.39.00	Лааз, тагны төмөр хайчлагч хайч
13.	8462.29.00	Лаазны ирмэг дэрвийлгэгч машин
14.	8462.99.00	Лаазанд ёроол хийгч машин
15.	8462.99.00	Хаягдал төмөр шахах пресс
16.	8479.89.00	Таг резиндэгч машин
17.	8515.39.00	Угсармал лаазны их биеийг гагнах машин
18.	9031.80.00	Лаазны битүүмж шалгах машин

18. КЕТЧУП, МАЙОНЕЗ, УРГАМЛЫН ТОСНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	73.11	Агаар хуримтлуулагч
2.	8405.10.00	Уурын генератор
3.	8413.81.00	Насос
4.	8414.10.00	Вакуум үүсгэгч
5.	8414.80.00	Де-аэратор
6.	8414.80.00	Агаарын компрессор
7.	8418.69.00	Шингэн хөргөх төхөөрөмж
8.	8419.39.00	Хатаах шүүгээ
9.	8419.50.00	Дулаан солилцогч
10.	8419.81.00	Уураар халаах хэрэгсэл
11.	8419.81.00	Чаналгын тогоо
12.	8419.89.00	Ариутгах төхөөрөмж, өтгөрүүлэгч, автоклав, пастеризатор, стерилизатор
13.	8421.29.00	Тос шүүх төхөөрөмж
14.	8421.39.00	Скруббер
15.	8422.20.00	Лонх, сав суулга цэвэрлэх, хатаах төхөөрөмж
16.	8422.30.00	Майонез, кетчуп, ургамлын тос савлах, таглах, шошголох, огноо тавих төхөөрөмж
17.	8422.40.00	Багцлах, хайрцаглах төхөөрөмж
18.	8423.20.00	Туузан дамжуурга дээрх барааг тасралтгүй хэмжих жинлүүр
19.	8423.30.00	Бараа материалыг тогтоосон жингээр уутлах, савлахад зориулсан жинлүүр (бункерийн жинлүүр орно)
20.	8423.30.00	Дозлогч
21.	8423.81.00	30 кг-аас ихгүй даацын жинлэх төхөөрөмж
22.	8423.82.00	30 кг-аас их боловч 5000 кг-аас ихгүй даацын жинлэх төхөөрөмж
23.	8423.90.10	Жинлүүрийн туухай
24.	8428.33.00	Туузан конвейр
25.	8433.59.00	Ургамал цайруулах төхөөрөмж
26.	8433.60.00	Ургамал, ногоо цэвэрлэх, ялгах, иш салгах машин
27.	8433.60.00	Ургамал ангилах төхөөрөмж
28.	8438.60.00	Бяцлагч машин
29.	8479.82.00	Динамик холигч
30.	9016.00.00	Аналитик жин
31.	9027.80.00	Фосфатид тодорхойлох төхөөрөмж
32.	9032.89.00	Удирдлагын систем

19. ТӨРӨЛ БҮРИЙН ХҮНСНИЙ НОГОО НӨӨШЛӨХ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8405.10.00	Уурын генератор
2.	8414.80.00	Хийн компрессор
3.	8418.69.00	Хөлдөөх болон хөргөх төхөөрөмж
4.	8419.50.00	Дулаан солилцооны аппарат
5.	8419.89.00	Ариутгах төхөөрөмж (автоклав, пастеризатор стерилизатор)
6.	8419.81.00	Шарах тогоо, чанагч тогоо

7.	8419.89.00	Бланшор
8.	8422.19.00	Шил сав угаагч машин
9.	8422.30.00	Савлах, пакетлах, шил таглах машин
10.	8422.30.00	Уусмал савлагч, уусмал найруулагч машин
11.	8423.20.00	Туузан дамжуурга дээрх барааг тасралтгүй хэмжих жинлүүр
12.	8423.30.00	Тогтоосон жинг хэмжихээр тохируулсан жинлүүр болон бараа материалыг тогтоосон жингээр уутлах, савлахад зориулсан жинлүүр (бункерийн жинлүүр орно)
13.	8423.30.00	Төрөл бүрийн амтлагч, тос дозлогчууд
14.	8423.81.00	30 кг-аас ихгүй даацын жинлэх төхөөрөмж
15.	8423.82.00	30 кг-аас их боловч 5000 кг-аас ихгүй даацын жинлэх төхөөрөмж
16.	8428.33.00	Хүнсний ногоо дамжуулах төрөл бүрийн конвейрууд
17.	8433.60.00	Хүнсний ногоо цэвэрлэх, угаах, ангилах, ялгах машин төхөөрөмж
18.	8438.60.00	Хүнсний ногоо хальслах, хэрчих машин
19.	8479.82.00	Хүнсний ногоо холих, хутгах машин
20.	8479.82.00	Сахар нунтаглагч
21.	9027.80.00	Ногооны давс сахар, хүчил тодорхойлох аппаратууд

20. ТАЛХ, НАРИЙН БООВНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	70.17	Лабораторийн шилэн сав, шилэн багаж
2.	8405.10.00	Уурын генератор
3.	8414.80.00	Лабораторийн сорох шүүгээ
4.	8414.80.00	Хийн компрессор
5.	8417.20.00	Жигнэх пийшин (цахилгаан биш)
6.	8418.69.00	Хөргөх, хөлдөөх төхөөрөмж
7.	8419.39.00	Хатаах шүүгээ
8.	8419.40.00	Ус нэрэгч
9.	8419.81.00	Чанах тогоо
10.	8419.89.00	Хөөлгөх шүүгээ
11.	8419.89.00	Автоклав
12.	8419.89.00	Усан банн
13.	8420.10.00	Зуурсан гурилыг өнхрүүлэн элдэх машин
14.	8422.40.00	Савлагааны машин
15.	8423.20.00	Туузан дамжуурга дээрх барааг тасралтгүй хэмжих жинлүүр
16.	8423.30.00	Тогтоосон жинг хэмжихээр тохируулсан жинлүүр болон бараа материалыг тогтоосон жингээр уутлах, савлахад зориулсан жинлүүр (бункерийн жинлүүр орно)
17.	8423.30.00	Жин хэмжүүр
18.	8423.30.00	Түүхий эдийн жин (дозлогч)
19.	8423.81.00	30 кг-аас ихгүй даацын жинлэх төхөөрөмж
20.	8423.82.00	30 кг-аас их боловч 5000 кг-аас ихгүй даацын жинлэх төхөөрөмж
21.	8423.90.10	Жинлүүрийн туухай
22.	8424.20.00	Ус шүршигч
23.	8427.90.00	Үйлдвэрийн тэргэнцэр

24.	8428.33.00	Зуурмаг дамжуулагч
25.	8428.39.00	Гурил дамжуулах шнек хоолой
26.	8437.80.10	Гурил шигшигч
27.	8437.80.20	Үр тариа боловсруулах тоног төхөөрөмж
28.	8438.10.00	Тогоотой зуурмаг хөмрөгч
29.	8438.10.00	Талх зүсэгч машин, зүсэгчийн хутга
30.	8438.10.00	Таслагч машин
31.	8438.10.00	Бөөрөнхийлөгч машин
32.	8438.10.00	Гурил хөөргөгч
33.	8438.10.00	Талх, нарийн боов, бялуу үйлдвэрлэх иж бүрэн урсгал шугам, хэлбэржсэн зуурмаг дээр үр цацагч
34.	8438.10.00	Крем цохигч
35.	8438.10.00	Бисквит цохигч
36.	8438.10.00	Нухагч машин
37.	8438.10.00	Хэвлэх, хэлбэржүүлэх машин
38.	8438.20.00	Шоколад хайлуулах машин
39.	8438.20.00	Өнгөлгөөний машин
40.	8438.20.00	Чихэр, какао, шоколад зэрэг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж
41.	8438.20.00	Шоколад цутгах машин
42.	8479.82.00	Сахар няцлагч (бултай)
43.	8479.89.00	Түүхий эдийг уусгагч
44.	8479.89.00	Силос болон бункер
45.	8514.30.00	Талх жигнэмэг, амтат боов жигнэх цахилгаан зуух, пийшин, лабораторийн зориулалттай шатаах шүүгээ
46.	9016.00.00	Аналитик жин
47.	9027.50.00	Рефрактометр
48.	9027.80.00	Сахарометр
49.	9027.80.00	Уналтын тоо тодорхойлох төхөөрөмж
50.	9027.80.00	Журавелийн багаж
51.	9032.20.00	Усны даралтыг тогтмол баригч (маностат)

21. ЗАГАСНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8418.69.00	Загас хөлдөөх төхөөрөмж
2.	8419.39.00	Загас утах төхөөрөмж
3.	8419.81.00	Загасны мах чанах тогоо, шарах төхөөрөмж
4.	8419.89.00	Загасны түрс үржүүлгийн лаборатори
5.	8438.80.90	Түрс ангилах төхөөрөмж
6.	8422.30.00	Хүнсний хэрэгцээний түрсийг нөөшлөх төхөөрөмж
7.	8438.80.90	Загасны яс сугалах төхөөрөмж
8.	8454.30.00	Лааз хэвлэх төхөөрөмж

22. ШУВУУНЫ АЖ АХУЙ БОЛОН ЗӨГИЙН ҮРЖҮҮЛЭГ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8433.60.00	Өндөг цэвэрлэх, ангилах, зэрэглэх машин
2.	8436.10.00	Шувууны тэжээл бэлтгэх тоног төхөөрөмж (овьёос, арвай няцлах, буудай, эрдэнэ шиш, арвай, тэжээлийн бусад ургамлыг нунтаглах, бутлах машин)

3.	8436.21.00	Өндөг дарагч (инкубатор), дэгдээхэй бойжуулагч (брудер)
4.	8436.29.00	Тэжээх, өндөглүүлэх блок, өндөг шалгагч
5.	8436.91.00	Өндөг дарагч (инкубатор), дэгдээхэй бойжуулагч (брудер)-ийн эд анги
6.	8436.29.00	Шувуунд тэжээл өгөх конвейер
7.	9018.90.00	Зөгийн чагнуур
8.	9603.90.00	Ирвэгнүүр
9.	8211.92.00	Зөгийчний хутга
10.	8436.99.00	Нисгэвчийн оньс
11.	8436.80.00	Тоос хураагуур
12.	8419.89.00	Уурын лав хайлуур
13.	8436.80.00	Лав шахуурга
14.	7326.90.00	Бэхэлгээний төмөр бүслүүр
15.	8436.80.00	Эх хаших тор
16.	8205.59.00	Сэмж наах бул
17.	3926.90.00	Тусгаарлах тор (хуванцар)
18.	7314.49.00	Тусгаарлах тор (төмөр)
19.	8421.19.00	Зөгийн бал ялгах центрифуг
20.	8424.89.00	Утуур
21.	8205.59.00	Ховхчуур
22.	9602.00.00	Сэмж

Гурав. Барилгын үйлдвэрлэл

23. БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8402.12.00	Уурын тогоо болон халаалтын усны тогооны экономайзер, конденсатор, хэт халалтаас хамгаалагч, үнс зайлуулагч, хий гаргагч
2.	8402.19.00	Өндөр даралтын уурын тогоо
3.	8414.51.00	Үйлдвэрийн салхилуур
4.	8414.80.00	Хийн компрессор
5.	8417.80.00	Тоосго, чулуунцар, эрдэс хөвөн, хөнгөн дүүргэгч шатаах зуух
6.	8418.40.00	Лабораторийн хөлдөөгч
7.	8418.69.00	Хөргөх төхөөрөмж
8.	8419.39.00	Элс, шавар, шохойн чулуу, тоосго, хүнд болон хөнгөн бетон зэрэг барилгын материал, эдлэл хатаах төхөөрөмж
9.	8419.89.00	Өндөр даралтын автоклав, үрэл хөөлгөх тогоо цементийн сорьц чанах лабораторийн тогоо
10.	8474.80.00	Шөрмөслөг бүтцэд шилжсэн чулууг хавтгайлан цувих машин
11.	8421.39.00	Агаарын, тоосны шүүлтүүр, циклон, уутан шүүлтүүр, цахилгаан шүүлтүүр
12.	8422.30.00	Цемент, засал чимэглэлийн хуурай материал савлах төхөөрөмж
13.	8423.82.00	Хуурай хольц, шохойн чулуу, шавар, гөлтгөнө жинлэх тугнуур
14.	8426.11.00	Үйлдвэрлэлийн зориулалттай цахилгаан хөдөлгүүртэй өргүүр (кранбалк)

15.	8427.20.00	Үйлдвэрийн зориулалттай зөөврийн тэргэнцэр
16.	8428.32.00	Шанагат дамжуулагч
17.	8428.90.00	Бүтээгдэхүүн өргөх, буулгах автомат хэрэгсэл
18.	8462.39.00	Төмөр хайчлах машин
19.	8428.33.00	Туузан дамжуулагч
20.	8428.39.00	Элеватор, шурган дамжуулагч, гинжит дамжуулагч
21.	8461.50.00	Металл хөрөөдөх, огтлох
22.	8462.29.00	Төмөр нугалах машин
23.	8463.10.00	Арматур сунгах булт төхөөрөмж
24.	8463.90.00	Барилгын металл багана, I, H хэлбэрийн металл хийц боловсруулах машин
25.	8464.90.00	Эрдэс хөвөн, магнийн хавтан, хөнгөн бетон зүсэх, захлах машин
26.	8468.80.00	Олон цэгийн гагнуурын стенд
27.	8474.10.00	Элс, хайрга шигших, ялгах, зэрэглэх, ангилах, угаах машин
28.	8474.20.00	Чулуу, шохойн чулуу, гөлтгөнө, шавар, керамик, хайрга бутлах, нунтаглах машин, тээрэм (лабораторийн)
29.	8474.31.00	Бетон хольц зуурах машин төхөөрөмж, бетон зуурагч (лабораторийн)
30.	8474.31.00	Цемент зуурагч (лабораторийн зориулалттай)
31.	8474.39.00	Эрдэс түүхий эд, материалыг холих зуурагч
32.	8474.80.00	Блок зүсэх төхөөрөмж, хөнгөн дүүргэгчтэй бетон гулдмайг зүсэх, захлах төхөөрөмж, гулдмай хэрчигч, олон үет хавтан шахах, наах пресс
33.	8477.10.00	Дээврийн хуванцар материалыг даралтаар хэвлэх машин
34.	8477.20.00	Хуванцар цонхны бэлдэц шахах, цувих машин
35.	8479.82.00	Нийлэг давирхайн усан эмульс бүхий зутан бэлтгэгч
36.	8479.89.00	Вакуум пресс, цемент агуулах үлээгчтэй бункер (силос), шохойн чулуу, гөлтгөнө, шөрмөсөн чулуу агуулах бункер, элс, хайрганы бутралтыг шалгах цилиндр
37.	8479.89.00	Хөөсрүүлэх төхөөрөмж, бетон эдлэл бэхжүүлэх камер, бетон хийц нягтруулах доргиурт ширээ
38.	8480.10.00	Металл цутгах хэвний хайрцаг
39.	8480.60.00	Гулдмай, хавтан, хавтанцар, бродюр, тоосго хэвлэх хэв
40.	8480.71.00	Полиуретан, полистрол, поливинилхлорид, полиэтилен, полипропилен цутгах хэв
41.	8514.30.00	Цахилгаан нуман зуух, хонгилт (тунель) зуух, эрдэс хөвөнгийн болон хөнгөн дүүргэгчийн босоо зуух, черепицийн зуух, дээж хатаах өндөр температурын лабораторийн цахилгаан зуух
42.	90.16	Лабораторийн нарийн хэмжүүрт цахилгаан жин, аналитик жин
43.	9024.10.00	Арматур сунгах пресс (лабораторийн)
44.	9024.80.00	Бетон, тоосгоны шахалтын бат бэхийг тодорхойлох пресс, цемент, бетоны гулзайлтын бат бэх шалгах пресс, бетоны агаарын хэмжээг тодорхойлох багаж
45.	9030.84.00	Материалын цацрагийг хэмжих аппарат
46.	96.04	Элс, хайрга шигших лабораторийн шигшүүр
47.	8402.11.00	Цагт 45 тн-оос их уур гаргах уурын тогоо
48.	8402.12.00	Цагт 45 тн-оос ихгүй уур гаргах уурын тогоо

49.	8402.19.00	Гибрид тогоо (хосолмол ажиллагаатай тогоо)
50.	8403.10.00	Халаалтын усны тогоо
51.	8419.89.00	Полистролын үрэл хөөлгөх уурын тогоо
52.	8419.89.00	Цементийн сорьц чанах лабораторийн тогоо
53.	8419.89.00	Уурын камер
54.	8419.90.00	Уурын камерын эд анги
55.	8403.10.00	Нам даралтын уурын тогоо
56.	8419.32.00	Биомасс хатаах төхөөрөмж
57.	8419.89.00	Дамарт хатаагуур, хонгилт хатаагуур
58.	8474.20.00	Лабораторийн зориулалттай бутлагч
59.	8474.31.00	Лабораторийн зориулалттай зуурмаг зуурагч
60.	8417.80.00	Босоо зуух, вагранка зуух, эргэх зуух, тунел зуух, дугуй зуух, буцламтгай үеэр шатаах зуух
61.	8417.80.00	Биомасс шатаах зуух
62.	8419.50.00	Дулаан солилцуулагч циклон
63.	8474.80.00	Эрдэс хөвөн суулгах, нягтруулах камер
64.	85.04	Трансформатор
65.	8414.59.00	Үлээх, сорох вентилятор
66.	8480.20.00	Металл цутгах хэвний суурь
67.	8480.41.00	Металлыг даралт, шахалтаар цутгах хэв
68.	84.58	Токарийн машин
69.	8459.21.00	Металл өрөмдөх машин
70.	8459.61.00	Металл зорох машин
71.	8462.21.00	Металл нугалах машин
72.	8462.31.00	Металл зүсэх, хайчлах машин
73.	8465.91.00	Мод, модон материал хөрөөдөх машин
74.	8465.93.00	Сүрлэн хавтан зүлгэх, өнгөлөх машин
75.	8465.94.00	Сүрлийн материалыг үелэн бэлтгэх төхөөрөмж
76.	8424.89.00	Цавуу шүрших машин
77.	9032.89.00	Үйлдвэрийн удирдлага, хяналтын систем
78.	8465.99.00	Хуулга наах машин
79.	8479.89.00	Үйлдвэрийн тоос соруулах машин
80.	8433.40.00	Сүрэл боогч машин
81.	8439.10.00	Сүрэл хэрчигч машин
82.	8479.30.00	Сүрлэн хавтан шахах машин, пресс
83.	8479.89.00	Сүрэл хадгалах бункер
84.	8428.39.00	Сүрэл дамжуулан зөөх хийн конвейер
85.	8479.82.00	Сүрэл шигших машин
86.	8479.89.00	Сүрлийг металл болон физик хольцоос ялгах машин, төхөөрөмж
87.	84.81	Хаалт, хавхлага
88.	8423.20.00	Туузан дамжуургын жинлүүр
89.	8423.30.00	Бункерийн жинлүүр
90.	8465.91.00	Хуванцар огтлох машин
91.	8465.94.00	Хуванцар нугалах, матах машин
92.	8477.80.00	Хуванцар түүхий эд холих машин, төхөөрөмж

24. ЦЕМЕНТИЙН ҮЙЛДВЭЭ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	73.11	Шахсан буюу шингэрүүлсэн хийн зориулалттай төмөр буюу ган сав
2.	8414.59.00	Технологийн явцад агаар үлээх, сорох вентилятор
3.	8414.80.00	Хийн компрессор
4.	8417.10.00	Шохойн чулуу, төмрийн хүдэр, цахиурлаг түүхий эдийг урьдчилан халаах, шатаах зуух
5.	8419.89.00	Чулуунцарыг хөргөх зориулалттай камер, төхөөрөмж
6.	8421.39.00	Технологийн явцад гарсан тоосыг шүүх, цэвэршүүлэх төхөөрөмж
7.	8422.30.00	Цемент савлах машин
8.	8423.30.00	Бункерийн жинлүүр
9.	8423.82.00	Цементийн хольц материалыг жинлэх төхөөрөмж
10.	8424.89.00	Ус тоосруулан цацагч төхөөрөмж
11.	8426.19.00	Үйлдвэр дотор суурилуулах дүүжин кран
12.	8428.20.00	Шохойн чулуу, төмрийн хүдэр, нүүрс, гөлтгөнийг зөөвөрлөх, дамжуулах төхөөрөмж
13.	8428.32.00	Шохойн чулуу, төмрийн хүдэр, нүүрс, гөлтгөнийг зөөвөрлөх, дамжуулах хутгуурт төхөөрөмж
14.	8428.33.00	Шохойн чулуу, төмрийн хүдэр, нүүрс, гөлтгөнийг зөөвөрлөх, дамжуулах туузан төхөөрөмж
15.	8428.39.00	Шохойн чулуу, төмрийн хүдэр, нүүрс, гөлтгөнийг зөөвөрлөх, дамжуулах ялтсан, тавган төхөөрөмж
16.	8474.20.00	Түүхий эд материалыг бутлах, нунтаглах төхөөрөмж
17.	8479.82.00	Доргиурт шигшигч, дамжуулагч төхөөрөмж
18.	8479.89.00	Шохойн чулуу, төмрийн хүдэр, гөлтгөнө, нүүрс хадгалах, нөөцлөх, бункер, силос
19.	84.81	Хаалт, хавхлаг
20.	85.01	Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн цахилгаан хөдөлгүүр
21.	8505.90.00	Цахилгаан соронзон ялгагч
22.	9024.80.00	Бетоны бат бэх, суналт, гулзайлтыг турших тоног төхөөрөмж
23.	9027.30.00	Спектрометр
24.	9027.80.00	Цементийн химийн найрлагыг тодорхойлох багаж
25.	9032.89.00	Үйлдвэрийн автомат удирдлагын системийн багаж, төхөөрөмж, аппарат
26.	8416.20.00	Шатаах зуухны хотол, нунтаг нүүрсийг зуух руу цацах төхөөрөмж
27.	8416.30.00	Механик галлагч (механик сараалж, үнс зайлуулагч болон эдгээртэй төстэй төхөөрөмж орно)
28.	8417.80.00	Чулуу халаах, шатаах зуух
29.	8419.50.00	Дулаан солилцооны агрегат
30.	7304.90.00	Зуухны халуун хийг дамжуулах, түгээх хоолой
31.	8413.81.00	Тоног төхөөрөмжийн тослох материалын насос
32.	8419.39.00	Барaban хатаагуур
33.	8609.00.00	Цемент тээвэрлэх тусгай зориулалтын силос-контейнер
34.	8428.39.00	Телескоп конвейер

35.	8419.40.00	Хатуу ус нэрэх, зөөлрүүлэх төхөөрөмж
36.	8424.30.00	Уураар гал унтраагч
37.	84.58	Токарийн машин
38.	8459.21.00	Металл өрөмдөх машин
39.	8459.61.00	Металл зорох машин
40.	8462.21.00	Металл нугалах машин
41.	8462.31.00	Металл зүсэх, хайчлах машин
42.	8460.21.00	Металл өнгөлөх машин
43.	8461.50.00	Металл хөрөөдөх, огтлох машин
44.	8461.90.00	Металл харуулдах машин
45.	8462.10.00	Металлыг давтах, лантуудах машин
46.	85.15	Цахилгаан гагнуурын аппарат
47.	85.37	Цахилгаан хуваарилах щит
48.	8606.30.00	Өөрөө ачаа буулгах задгай вагон

25. ТӨМӨРЛӨГ, МЕТАЛЛ БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	84.54	Металлургийн буюу металл цутгах үйлдвэрийн зориулалттай конвертер, цутгуурын шанага, цутгамлын хэв болон цутгах машин
2.	84.55	Металл цувих суурь машин, түүний бул
3.	84.57	Металл боловсруулах суурь машины боловсруулагч төв, нэг байрлалд боловсруулах, шилжүүлэн боловсруулах олон байрлалтай суурь машин
4.	84.58	Металл зорох токарийн суурь машин (эргэлдэх төв орно)
5.	84.59	Зүйл 84.58-д заасан токарийн суурь машин (эргэлдэх төв)-аас бусад металл өрөмдөх, нүхлэх, зорох, дотно, гадна эрээс гаргах суурь машин (чиглүүлэгч хүчний толгой бүхий суурь машин орно)
6.	84.61	Металл буюу металлкерамикийг туушид нь харуулдах, өөлж зорох, зорж ухах, хэлбэх, араа шүдийг засч өнгөлөх, хөрөөдөх, огтлох суурь машин болон материалыг хасч багасгах замаар металл буюу металлкерамикийг боловсруулах, бусад газар тусгайлан заагаагүй бусад суурь машин
7.	84.62	Металлыг давтах, лантуудах буюу хэвлэн цохих машин (пресс орно), нугалах, эвхэх, тэнийлгэх, хавтгайлан тэгшлэх, хайчлах, цоолох, эсгэн үзүүрлэх суурь машин (пресс орно), металл буюу металл карбидыг боловсруулах дээр дурдагдаагүй пресс
8.	84.63	Материалыг хасч багасгалгүйгээр металл буюу металлкерамикийг боловсруулах бусад суурь машин
9.	8514.20.00	Индукцийн буюу диэлектрикийн алдагдлаар ажилладаг зуух (Зөвхөн 250 кг-аас доош багтаамжтай)
10.	8514.40.00	Индукцийн буюу диэлектрикийн алдагдлаар материалыг дулааны аргаар боловсруулах тоног төхөөрөмж
11.	9024.10.00	Металлын механик шинж чанарыг тодорхойлох турших машин, багаж
12.	9027.30.00	Металлын химийн найрлагыг тодорхойлох спекрометр (Эмиссийн оптик, рентген туяаны флуоресцентийн)

Дөрөв. Эмийн үйлдвэрлэл

26. ЭМИЙН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	6903.10.00	Лабораторийн муфель зуух
2.	70.17	Лабораторийн зориулалттай шилэн багаж, аппарат, сав
3.	7309.00.00	Цэвэр ус, нэрмэл ус, уусмал хадгалах танк
4.	8405.10.00	Уурын генератор
5.	8414.10.00	Вакуум үүсгэгч аппарат
6.	8414.80.00	Хийн компрессор
7.	8414.80.00	Ламинар бокс
8.	8414.80.00	Сорох шүүгээ
9.	8414.80.00	Анаэроустат
10.	8418.10.00	Химийн болон микробиологийн шинжилгээнд хэрэглэгдэх бодис, урвалж хадгалах хөргөгч
11.	8418.69.00	Хөргөх төхөөрөмж
12.	8419.20.00	Үйлдвэрийн агаар ариутгах тоног төхөөрөмж
13.	8419.39.00	Ургамал, мөхлөг, эм хатаах төхөөрөмж
14.	8419.39.00	Хөлдөөн хатаагч
15.	8419.40.00	Ус нэрэх төхөөрөмж
16.	8419.89.00	Ус ариутгах төхөөрөмж, цавуу буцалгах, ургамлын ханд гарган авах цамцтай тогоо
17.	8419.89.00	Эмийн шилэн сав ариутгах төхөөрөмж
18.	8419.89.00	Тун шил, уутанд савласан уусмал эм болон бинт ариутгах автоклав
19.	8419.89.00	Усан банн
20.	8419.89.00	Үрлийн тогоо
21.	8421.19.00	Центрифуг
22.	8421.21.00	Ус шүүх, цэвэрлэх, зөөлрүүлэх, эрдэсгүйжүүлэх тоног төхөөрөмж
23.	8421.29.00	Зейтцийн аппарат
24.	8422.19.00	Эмийн шилэн сав угаагч машин
25.	8422.20.00	Эмийн шилэн сав хатаах төхөөрөмж
26.	8422.30.00	Тун шилэнд эм дүүргэх, дүүргэлтийг шалгах, битүүмжлэх, савлах, цуврал дарах машин
27.	8422.30.00	Капсулд эм дүүргэгч машин
28.	8422.30.00	Эм, тосон түрхлэг, цайг савлах, таглах, бөглөх, дүүргэлтийг шалгагч, битүүмжлэх, шошголох, цуврал дарах машин
29.	8422.40.00	Эмийн хайрцаг баглах, үдэх, цавуудах машин, эмийн гялгар уут наах машин
30.	8422.40.00	Эм, тариа хайрцаглах, багцлах, битүүмжлэх машин
31.	8424.89.00	Эм бүрэх машин
32.	8424.89.00	Ургамал угаах машин
33.	8432.80.00	Ургамал хэрчих машин
34.	8443.39.00	Тун шилэн дээр нэр, огноо, серийн дугаар лазераар бичих машин
35.	8477.10.00	Тариур хийх машин
36.	8479.82.00	Эмийн түүхий эд холих, мөхлөгжүүлэх машин
37.	8479.82.00	Эмийн ургамал бутлах, нунтаглах машин

38.	8479.82.00	Соронзон холигч
39.	8479.89.00	Эмийг шахмал хэлбэрт оруулах машин
40.	8479.89.00	Капсул өнгөлөх машин
41.	8479.89.00	Эм, уусмал найруулах танк
42.	8479.89.00	Ферментатор тогоо
43.	8479.89.00	Эм сэгсрэн уусгагч
44.	8514.30.00	Лабораторийн цахилгаан зуух
45.	9011.80.00	Лабораторийн микроскоп
46.	90.16	Аналитик жин
47.	9025.80.00	Чийг хэмжигч
48.	9027.20.00	Хроматограф
49.	9027.30.00	Спектрофотометр
50.	9027.50.00	Рефрактометр
51.	9027.50.00	Поляриметр
52.	9027.80.00	pH-метр
53.	9027.80.00	Дөлөн фотометр
54.	9027.80.00	Кондуктометр
55.	9027.80.00	Вискозиметр
56.	9027.80.00	Хайлах температур тодорхойлох багаж
57.	9027.80.00	Хэт ягаан туяагаар чанарын шинжилгээ хийх аппарат
58.	9031.49.00	Тун шилтэй эмийн механик хольц шалгах оптик төхөөрөмж
59.	9031.49.00	Оптик хяналтын ширээ
60.	9031.80.00	Шахмал эмийн үрэлт тодорхойлогч багаж
61.	9031.80.00	Шахмал эмийн бат бөх чанарыг тодорхойлогч багаж
62.	9031.80.00	Хэт авианы усан ванн
63.	9031.80.00	Шахмалын уусалт, задралт тодорхойлох аппарат
64.	9031.80.00	Ууттай уусмалын битүүмжлэлийг даралтаар шалгах төхөөрөмж
65.	9032.10.00	Термостат
66.	8421.29.00	Нүүрсэн фильтр, элсэн фильтр, осмосон фильтр
67.	8421.21.00	Усны мембран фильтр
68.	7304.41.00	Ус дамжуулах зэвэрдэггүй ган хоолой
69.	8419.20.00	Хэт ягаан туяагаар ариутгагч
70.	8456.10.00	Өндөр температурт шатааж тун шилдээр хаяг бичих машин
71.	8419.20.00	Тун шил угаах, хатаах, ариутгах машин
72.	8428.39.00	Тун шил зөөх конвейер
73.	8537.10.00	Тун шил угаах машины удирлагын щит
74.	9403.20.00	Химийн лабораторийн ширээ
75.	8415.10.00	Эмийн үйлдвэрийн агааржуулах төхөөрөмж
76.	8421.39.00	HEPA фильтр (агаарын шүүх)
77.	8477.80.00	Дуслын шингэний PVC уут хийх машин
78.	8422.30.00	Дуслын шингэн савлах машин (PVC уутанд)
79.	9027.80.00	Дуслын шингэний механик хольц шалгах машин
80.	8419.20.00	Дуслын шингэн ариутгах машин
81.	7309.00.00	Эм найруулах танк (300 л-ээс их багтаамжтай)
82.	7310.10.00	Эм найруулах танк (300 л-ээс ихгүй багтаамжтай)

Тав. Бусад
27. БИОХИЙН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	3917.21.00	Исгэх, шингэн дамжуулах хуванцар хоолой
2.	3917.31.00	Биохий дамжуулах хуванцар хоолой
3.	3917.40.00	Биохий дамжуулах хуванцар хоолойн холбоос
4.	3922.10.00	Биохийн ус тунгаах хуванцар сав
5.	4008.11.00	Биохийн усан хураагуурын резин хөшиг
6.	4016.95.00	Биохийн хуурай хураагуур
7.	7019.90.00	Биохий исгэх зориулалттай шилэн мяндсаар хийсэн сав
8.	73.11	Биохий хадгалах сав
9.	8413.70.00	Биошаарны насос
10.	8413.81.00	Исгэх шингэн, биошингэний насос
11.	8414.40.00	Хийн зөврийн компрессор
12.	8414.80.00	Биошингэнийг хучилтөрөгчжүүлэх машин
13.	8419.39.00	Биошаар хатаах машин
14.	8421.29.00	Исгэх шингэн дэх хатуу зүйлсийг ялгах шигшүүр, шүүлтүүрийн төхөөрөмж, биошаарыг ялгах төхөөрөмж
15.	8419.89.00	Исгэх шингэний цахилгаан халаагуур
16.	8421.39.00	Биохийн цэвэршүүлэгч
17.	8422.30.00	Биобордоо уутлах, савлах машин
18.	8423.30.00	Биобордооны бункерийн жинлүүр
19.	8428.33.00	Биобордооны конвейр
20.	8479.82.00	Исгэх шингэнийг хутгах төхөөрөмж
21.	84.81	Хаалт, хавхлаг, крант
22.	9025.11.00	Термометр
23.	9025.19.00	Термопар
24.	9026.20.00	Биохийн даралтын манометр
25.	9028.10.00	Биохийн тоолуур
26.	9032.81.00	Биохийн гал хариулагч төхөөрөмж

28. ХАГАС КОКСЫН ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	73.09	Нүүрс өгөх сав, хагас кокс хадгалах сав, зөөлрүүлсэн усны сав
2.	8405.10.00	Уурын генератор
3.	8413.70.00	Давирхайн насос
4.	8413.81.00	Зөөлрүүлсэн усны насос
5.	8417.80.00	Коксын зуух
6.	8419.89.00	Хөргөх цамхаг
7.	8421.21.00	Ус зөөлрүүлэгч
8.	8421.39.00	Хий шүүх, хүхэргүйжүүлэгч төхөөрөмж
9.	8428.33.00	Нүүрс, хагас коксын туузан конвейр
10.	8414.80.00	Агаар үлээгч, агаарын (хийн) даралтын насос
11.	84.81	Хаалт, хавхлага
12.	9026.80.00	Дулааны тоолуур
13.	9027.10.00	Хий, утаа шинжлэх лабораторийн багаж, утааны детектор
14.	9027.80.00	Кокс шинжлэх багаж
15.	9028.10.00	Хийн тоолуур

16.	9032.89.00	Үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн автомат удирдлагатай хяналтын самбар, чийг баригч
17.	7302.10.00	Нүүрс, хагас кокс, шахмал түлш зөөх тэргэнцрийн зам төмөр
18.	8428.90.00	Нүүрс, хагас кокс, шахмал түлш зөөх тэргэнцэр
19.	8474.10.00	Нүүрс, хагас кокс шигших төхөөрөмж
20.	8474.10.00	Соронзон сепаратор
21.	8474.20.00	Нүүрс, хагас кокс бутлах тоног төхөөрөмж
22.	8419.39.00	Нүүрс, хагас кокс, шахмал түлш хатаах тоног төхөөрөмж
23.	8474.80.00	Хагас кокс, шахмал түлш хэлбэржүүлэгч

29. ХИЙН ТҮЛШНИЙ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1	7321.81.00	Ахуйн зориулалттай хийн халаагуур
2	7321.81.00	Ахуйн зориулалттай хийн зуух
3	7321.81.00	Орон сууцны дулааны болон хэрэглээний ус халаах хийн тогоо
4.	8417.80.00	Нүүрс хийжүүлэгч реактор
5.	8405.10.00	Уурын генератор
6.	8421.39.00	Хий угаагч
7.	8421.39.00	Хоолойн скруббер
8.	8414.80.00	Агаар үлээгч
9.	8421.39.00	Хистон цэвэрлэгээний блок
10.	8421.39.00	Нарийн цэвэрлэгээний шүүлтүүр
11.	8418.69.00	Хий хөргөх төхөөрөмж
12.	8419.89.00	Хөрсөн хийг халаах төхөөрөмж
13.	8419.60.00	Синтезийн реактор
14.	7311.00.00	Нэгтгэсэн сав (шингэрүүлсэн хийн сав)
15.	8479.82.00	Азот үлээдэг сав
16.	8418.69.00	Өндөр хэмийн хөргөгч
17.	8414.80.00	Эжектор
18.	8413.60.00	Усаар хөргөх зориулалттай эргэлтийн насос
19.	9026.20.00	Даралт мэдрэгч
20.	9025.19.00	Термометр
21.	9028.20.00	Дизель түлшний тоолуур
22.	8414.80.00	Хий үлээгч
23.	8413.81.00	Шингэний насос

30. СЭРГЭЭГДЭХ ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
Салхин		
1.	6810.91.50	Салхин цахилгаан үүсгүүрийн төмөр-бетонон багана
2.	7308.20.00	Салхин цахилгаан үүсгүүрийн ган цамхаг, түүнийг холбогч эд анги (фланц)
3.	8412.80.10	Салхин турбин
4.	8412.90.10	Салхин турбины эд анги (сэнс, далбаа)
5.	8428.10.00	Салхин үүсгүүрийн багана дотор байрлах цахилгаан өргүүр
6.	8502.31.00	Салхин цахилгаан үүсгүүр

7.	8503.00.00	Салхин цахилгаан үүсгүүрийн эд анги: гэр, их бие, статор, ротор, коллекторын цагираг, коллектор, сойз баригч, едөөгч ороомог, цахилгаан дамжуулах хавтан, ялтас, редуктор
8.	8537.10.00	Удирдлагын блок, щит (1000 В-оос ихгүй хүчдэлийн)
9.	8537.20.00	Удирдлагын блок, щит (1000 В-оос их хүчдэлийн)
10.	9015.80.00	Салхины хурд хэмжих анемометр
11.	9030.20.00	Осциллоскоп, осциллограф
12.	9030.31.00	Салхины эрчим хүчний хэмжилтийн универсал багаж (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)
13.	9030.32.00	Салхины эрчим хүчний хэмжилтийн универсал багаж (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)
14.	9030.33.00	Амперметр, потенциометр, вольтметр, ваттметр, багтаамж болон индукци хэмжигч, омметр, фазометр, давтамж хэмжигч, логомер (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)
15.	9030.39.00	Амперметр, потенциометр, вольтметр, ваттметр, багтаамж болон индукци хэмжигч, омметр, фазометр, давтамж хэмжигч, логомер (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)
Нарны		
16.	3920.10.00	Этилен-винил-ацетат хуудас (EVA- Ethylene vinyl acetate film)
17.	3920.99.00	Поливинилфторид хуудас (Tedlar- Polyvinyl fluoride film)
18.	7003.12.00	Нарны зайн нүүрний шил
19.	7410.11.00	Нарны элемент холбох зориулалттай, тугалган бүрээстэй зэс тууз
20.	7610.90.00	Нарны зайн хөнгөн цагаан хүрээ
21.	8486.40.00	Нарны элемент зүсэх, сортлох, холбох, битүүмжлэх, угсрах төхөөрөмж, нарны үүсгүүр угсрах төхөөрөмж
22.	85.01	Нарны цахилгаан үүсгүүр
23.	8504.40.00	Хүчдэл хувиргагч буюу инвертор
24.	85.37	Нарны цахилгаан үүсгүүрийн цэнэг зохицуулагч (контролер)
25.	8541.40.00	Нарны элемент
26.	9015.80.00	Салхины хурд хэмжих анемометр
27.	9015.80.00	Нарны цацрагийн эрчмийг хэмжих багаж
28.	9030.20.00	Осциллоскоп, осциллограф
29.	9030.31.00	Нарны эрчим хүчний цахилгаан хэмжилтийн универсал багаж (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)
30.	9030.32.00	Нарны эрчим хүчний цахилгаан хэмжилтийн универсал багаж (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)
31.	9030.33.00	Амперметр, потенциометр, вольтметр, ваттметр, багтаамж болон индукци хэмжигч, омметр, фазометр, давтамж хэмжигч, логомер (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)
32.	9030.39.00	Амперметр, потенциометр, вольтметр, ваттметр, багтаамж болон индукци хэмжигч, омметр, фазометр, давтамж хэмжигч, логомер (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)
33.	9030.82.00	Нарны цахилгаан үүсгүүрийн чадал хэмжигч

31. ДУЛААНЫ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	3917.21.00	Дулаан шингээх коллекторын полиэтилен хоолой
2.	7310.10.00	Тэлэлтийн сав (50 л-300 л багтаамжтай)
3.	7310.29.00	Тэлэлтийн сав (50 л-ээс бага багтаамжтай)
4.	7411.10.00	Нарны коллекторын дулаан дамжуулах зэс хоолой
5.	8413.81.00	Давстай уусмал болон усны насос
6.	8418.61.00	Дулааны насос
7.	8419.50.00	Халаалтын сүлжээний дулаан солилцуур
8.	8419.89.00	Хэрэглээний халуун усны танк, буффер танк
9.	8419.89.00	Ус халаах хэрэгсэл
10.	8481.40.00	Аваарын хавхлага
11.	8515.19.00	Полиэтилен хоолой гагнах тусгай аппарат
12.	9026.10.00	Усны урсгалыг хэмжигч
13.	9032.89.00	Халуун усны температурыг мэдрэгч
14.	8307.90.00	Нарны коллекторуудын холболтын зориулалттай зэс уян хоолой
15.	8419.19.00	Нараар ус халаах зориулалттай дулааны хоолой бүхий вакуум коллектор
16.	8419.19.00	Нараар ус халаах зориулалттай хавтгай коллектор
17.	8419.89.00	Нэг болон хоёр ороомогтой, халуун ус нөөцлөх танк (ган сав)
18.	8481.40.00	Нарны коллектороор ус болон барилга халаах системийн даралт, температурын хамгаалалтын хавхлага
19.	8540.89.00	Вакуум хоолой
20.	9032.81.00	Нарны коллектороор ус болон барилга халаах системийг дүүргэх, температур, даралт, шингэний зарцуулалтыг хэмжих, системийг хамгаалах хавхлага бүхий төхөөрөмж
21.	9032.89.00	Нарны коллектороор ус болон барилга халаах системийн антифриз, халуун усны температурыг хэмжих, нөөц эх үүсвэр залгах автомат төхөөрөмж
22.	8516.29.00	Шал, хана болон таазнаас халаах зориулалттай хэт улаан туяаны хальсан халаагуур
23.	9032.10.00	Шал, хана болон таазнаас халаах зориулалттай халаагуурын температур тохируулагч термостат
24.	8516.29.00	Шал, хана болон таазнаас халаах зориулалттай кабелэн халаагуур
25.	8516.29.00	Шал, хана болон таазнаас халаах зориулалттай шингэн агуулсан халаагуур

32. ОРОН НУТГИЙН ХАЛААЛТЫН ЗУУХНЫ ТОНОГ ТӨХӨРӨӨМЖ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	6806.90.00	Галд тэсвэртэй тусгаарлагч олс (шнур)
2.	69.01	Диатомитон тоосго
3.	69.02	Галд тэсвэртэй шамотон болон хөнгөн, хэлбэржүүлсэн тоосго
4.	6902.90.00	Галд тэсвэртэй хэлбэржүүлсэн тоосго
5.	7304.59.00	Тогооны экран хоолойн бэлдэц
6.	7306.90.00	Зуухны яндан хоолой

7.	73.07	Яндан хоолойн холболтын эд анги
8.	8402.90.00	Де-аэратор
9.	8403.10.00	Төвлөрсөн халаалтын зориулалттай 10 Гкал/цаг болон түүнээс дээш хүчин чадалтай усан халаалтын бойлер
10.	8403.90.00	Бойлерын барабан
11.	8403.90.00	Усан халаалтын тогооны коллектор
12.	8403.90.00	Тогооны экран хоолойн панель
13.	8403.90.00	Зуухны ул ширэм
14.	8404.10.00	Үнс зайлуулах төхөөрөмж
15.	8404.10.00	Экономайзер
16.	8413.81.00	Усны насос (энжектор)
17.	8414.59.00	Зуухны үлээлгийн салхилуур (вентилятор)
18.	8414.80.00	Утаа сорогч, утаа сорох төхөөрөмж
19.	8416.30.00	Зуухны асаагуур, зуух галлах төхөөрөмж
20.	8419.50.00	Уур-усны болон ус-усны халаагуур (дулаан солилцооны аппарат)
21.	8421.21.00	Ус цэвэрлэх цахилгаан соронзон сепаратор
22.	8421.29.00	Ус шүүх, цэвэрлэх төхөөрөмж
23.	8421.39.00	Үнс барих, шүүх төхөөрөмж, скруббер
24.	8428.33.00	Түлшний туузан дамжуулагч
25.	8428.39.00	Түлшний механик дамжуулагч
26.	8428.39.00	Түлш дамжуулах шнек
27.	8474.20.00	Нүүрс бутлах, нунтаглах төхөөрөмж
28.	84.81	Клапан, хаалт, хавхлага
29.	8481.80.00	Ул ширэмний хурд сааруулагч (редуктор)
30.	85.01	Цахилгаан хөдөлгүүр, ул ширэмний, утаа сорох төхөөрөмжийн, зуухны үлээлгийн салхилуурын, усны насосын
31.	85.37	Цахилгааны удирдлагын щит, блок
32.	9025.19.00	Дулаан хэмжигч
33.	9026.10.00	Шингэний зарцуулалт, түвшин хэмжигч
34.	9026.20.00	Даралт хэмжигч
35.	9030.33.00	Цахилгаан энерги хэмжигч (бичлэг хийх төхөөрөмжгүй)
36.	9030.39.00	Цахилгаан энерги хэмжигч (бичлэг хийх төхөөрөмжтэй)
37.	9032.89.00	Зуухны автомат регулятор
38.	9032.89.00	Удирдлагын самбар (пульт)

33. АХУЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗУУХ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгслийн нэр
1.	7321.19.00	EN 13240 стандартын гэрийн зуух
2.	7321.90.00	Зуухны эд анги: хөл, суурь, хойд панель, хоног, тээглүүр, үнс гаргагч бариул, хөдөлгөөнт болон хөдөлгөөнт бус анхдагч агаарын оролтууд, дээд ширмэн тавцан, цагираг ширэм, таг, доод амны хүрээ, тээглүүрийн гол, бариул, доод нүүр, холболтын хэсэг, ширмэн хийц, галд тэсвэртэй хэлбэржүүлсэн тоосгоны металл лист, суурь ширэм, түүний хүрээ, хөдөлгөөнт ул ширэм, түүний чөмөг, сэтгүүр, үнсний тосгуур

3.	69.02	Галд тэсвэртэй хэлбэржүүлсэн тоосго
4.	8421.39.00	Утаа шүүгч

34. РЕЗИНЭН ЭДЛЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8477.80.00	Резин холигч суурь машин
2.	8420.10.00	Резин халааж зөөлрүүлэн элдэх суурь машин
3.	8477.20.00	Резин хэлбэржүүлэн шахагч цувих суурь машин
4.	8477.80.00	Резинэн бүтээгдэхүүний вулканизацийн шахагч пресс
5.	9024.80.00	Резиний механик шинж чанар (тасралт) тодорхойлох лабораторийн төхөөрөмж.
6.	8465.99.00	Дугуйны амсрыг зүсэж авах машин
7.	8465.99.00	Дугуй туузлан хэрчих машин
8.	8465.99.00	Дугуйны туузлан хэрчсэн хэсгийг жижиглэх машин
9.	8465.96.00	Дугуйны жижиглэн хэрчсэн хэсгийг бутлах машин
10.	8428.33.00	Буталсан резинээс металл, нэхмэлийн утсыг ялгах туузан конвейер

35. БОРДООНЫ ҮЙЛДВЭР

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8422.30.00	Савлах, баглах төхөөрөмж
2.	9011.10.00	Ширээний микроскоп

36. АГААРЫН ХӨЛГИЙН ЗАСВАР ҮЙЛЧИЛГЭЭ

№	БТКУС-ийн код	Тоног төхөөрөмжийн нэр
1.	8425.49.00	Онгоц өргөх, буулгах домкрат

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2012 оны 12 дугаар
сарын 22-ний өдөр

Дугаар 195

Улаанбаатар
хот

**Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн
2013 оны хэмжээг тогтоох тухай**

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 8.1.1, 8.1.3 дахь заалтыг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилтны сар тутам төлөх эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийн хэмжээг түүний сарын хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын 4 хувь, үүнээс ажил олгогч 2 хувь, ажилтан 2 хувь байхаар тус тус тогтоож 2013 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн мөрдсүгэй.

2. Төрөөс эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг нь хариуцдаг иргэд, их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн суралцагч, малчин, ял эдэлж байгаа хоригдол болон Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 6.1.11-д заасан иргэний эрүүл мэндийн

даатгалын сарын шимтгэлийн хэмжээг тус тус 670 төгрөгөөр, гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний эрүүл мэндийн даатгалын сарын шимтгэлийн хэмжээг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний 6 хувьтай тэнцүү байхаар тогтоож 2013 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн мөрдсүгэй.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Эрүүл мэндийн даатгалын 2012 оны шимтгэлийн хэмжээг тогтоох тухай” Засгийн газрын 2011 оны 11 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 328 дугаар тогтоолыг 2013 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Н.АЛТАНХУЯГ

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД

Н.УДВАЛ

**ХҮН АМЫН ХӨГЖИЛ,
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД**

С.ЭРДЭНЭ

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакци.
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medecelel@parliament.mn
Утас: 262420, 329612
Хэвлэлийн хуудас: 2,75
Индекс: 14003